

Glazbena kultura/umjetnost

Učenje i poučavanje glazbe, uz ostale umjetnosti, ključno je za kvalitetan, skladan i cjelovit razvoj svakog učenika. U obrazovnom je sustavu učenje glazbe neizostavan čimbenik u oblikovanju specifično-glazbenih, ali i općih kompetencija učenika. Predmetima Glazbena kultura i Glazbena umjetnost ostvaruju se temeljne odgojno-obrazovne vrijednosti i opći ciljevi odgoja i obrazovanja. Stoga nastava Glazbene kulture/umjetnosti potiče i unaprjeđuje učenikov estetski razvoj, potiče kreativnost učenika, razvija učenikove glazbene sposobnosti i interese, razvija kod učenika svijest o očuvanju povijesno-kulturne baštine i osposobljava ga za življenje u multikulturnom svijetu.

Nastava Glazbene kulture/umjetnosti naglasak stavlja na učenikov susret s glazbom te će, ovisno o osobnim mogućnostima, učenik kao poznavatelj glazbene umjetnosti ili kao publika sudjelovati u glazbenom životu svoje sredine. Zbog toga učenje glazbe ima i višestruku društvenu ulogu. Izlaskom iz okvira škole i integracijom u širu društvenu zajednicu i kulturu, škola i lokalna zajednica povezuju se u promicanju glazbene kulture i umjetnosti, a učenici aktivnim sudjelovanjem u glazbenom životu sredine u kojoj žive pridonijet će očuvanju, širenju, prenošenju i obnavljanju kulturnog nasljeđa.

Primarna vrijednost glazbenog obrazovanja je doprinijeti kvaliteti života svih učenika razvijajući njihove sposobnosti za sudjelovanje u glazbenoj kulturi te uključivanje učenika u učenje i poboljšanje njihovih postignuća. Temeljena u sveobuhvatnom društvenom, emocionalnom i kognitivnom razvoju učenika glazba pospješuje razmišljanje, razvija kreativnost, samodisciplinu, rješavanje problema, donošenje odluka, suradnju i maštu. Glazba omogućuje učenje o sebi, drugim ljudima i čovječanstvu općenito.

Učeći Glazbenu kulturu/umjetnost učenici upoznaju i doživljavaju glazbu različita podrijetla te različitih stilskih razdoblja i vrsta, usvajaju osnovne elemente glazbenog jezika, glazbene pismenosti i sastavnica glazbenog djela. Također, predmet Glazbena kultura/umjetnost omogućava izražavanje ideja, misli i stavova čime se kod učenika razvija kritičko i kreativno mišljenje. Glazba izaziva emocije, ali se s glazbom i izražavaju emocije.

Važan dio procesa učenja i poučavanja glazbe odnosi se na izbornu nastavu kroz koju učenici pohađaju jedan vid skupnog muziciranja- zbor, orkestar ili vokalno-instrumentalni sastav. Također, odvija se i kroz fakultativnu nastavu te izvannastavne i izvanškolske aktivnosti (posjete koncertima) u okviru kojih učenici proširuju stečena znanja, vještine i stavove. Istodobno razvijaju u skladu svojih mogućnosti interese i ostvaruju estetski, socijalni, umjetnički rast i razvoj.

Zbog zastupljenosti glazbe u životu suvremenog čovjeka predmet je povezan sa svim komponentama međupredmetnih tema postavljenih u *Zajedničkoj jezgri definiranoj na ishodima učenja u Bosni i Hercegovini*, tj. Građanskom odgoju, Osobnom i socijalnom razvoju, Poduzetnosti i Upotrebi informacijsko-komunikacijskih tehnologija.

Glazbena kultura/umjetnost pripada umjetničkom području te dijeli temeljne obrazovne vrijednosti, ciljeve i pristupe sa Likovnom kulturom/umjetnosti, kao i drugim područjima umjetnosti poput filma, teatra, plesa i književnosti. Poučava se u svim ciklusima i vrstama odgoja i obrazovanja kao obvezan predmet.

Nastava Glazbene kulture/umjetnosti treba biti inkluzivna, ona u kojoj svi učenici sudjeluju u nekoj od aktivnosti u skladu sa svojim mogućnostima i interesima. Učenje usmjereno na učenika stavlja veliki naglasak na učitelja koji osmišljava i provodi aktivnosti prikladne glazbenim mogućnostima učenika. Svojom glazbenom vještinom, inovativnošću, kompetencijom te upotrebom IKT-a učitelj mora osigurati visoku kvalitetu glazbe na nastavi Glazbene kulture/umjetnosti.

Predmet Glazbena kultura uči se i poučava u osnovnoj školi od prvog do devetog razreda, a predmet Glazbena umjetnost u općoj gimnaziji sve četiri godine. Broj nastavnih sati u tjednu je jedan, osim u prvom razredu osnovne škole gdje su dva sata.

Glazbena kultura/umjetnost

- Potaknuti interes, osjećaj za estetiku, znatiželju prema glazbi i njoj primjeni, te ukazati za značaj i ulogu glazbe u svakodnevnom životu.
- Potaknuti razvoj glazbenih sposobnosti, produkcije, reprodukcije, kreativnosti u skladu s individualnim sposobnostima učenika, te time poticati društvenu interakciju, samopouzdanje, izgradnju identiteta, disciplinu, strpljenje, odgovornost.
- Upoznati učenike s velikim izborom glazbene literature i s njom povezanih stilskih razdoblja, žanrova, kulturnom baštinom-nasljeđem glazbe BiH i cijelog svijeta.
- Upoznati učenike sa sastavnicama glazbenog djela koje će primjenjivati pri glazbenoj analizi.

Glazbena kultura/umjetnost

SLUŠANJE GLAZBE

A

Domena slušanja glazbe zastupljena je ravnopravno na svim odgojno-obrazovnim razinama i zato joj suvremena glazbena pedagogija daje veliko značenje. Slušanje glazbe na satu Glazbene kulture/umjetnosti treba biti aktivno te kao takvo postaje vrsta učenja koja omogućuje učenicima upoznavanje i bolje razumijevanje glazbe. Slušajući glazbu učenik ulazi u svijet zvukova, potiče maštu, kreativnost i razvija osjećaj za estetiku.

Učenik upoznaje i izgrađuje stav o određenom stilu, vrsti glazbe, žanru, različitim kulturama, glazbenim oblicima, glazbenim sastavnicama i skladateljima. Aktivnim slušanjem glazbe potiče se kritičko mišljenje i vrednovanje glazbe kroz razgovor, refleksiju, diskusiju i debatu.

Za ovu domenu važno je odabrati kvalitetne skladbe i dobro osmisliti metodičke postupke kako bi slušanje glazbe učenicima stvorilo ugodu i pobudilo znatiželju, što otvara mogućnost traganja za novim i složenijim glazbenim iskustvima.

Za realizaciju ove domene koriste se audio i video zapisi te neposredni susreti s glazbom.

U ovoj domeni učenici ulaze u svijet glazbe uz vlastiti angažman kroz sviranje, pjevanje, glazbene igre, improvizacije, brojalice i pokret uz glazbu. Na kojim će aktivnostima biti naglasak ovisi o uzrastu, sposobnostima i interesu učenika.

Stvaralaštvo i reprodukcija potiče maštu i kreativnost, razvija glazbene sposobnosti i vještine (pjevanje, sviranje, osnovnu glazbenu pismenost), razvija motoriku, memoriju, jezične sposobnosti i intelektualnu znatiželju.

Ova domena postavlja temelje za realizaciju izvannastavnih aktivnosti poput pjevačkog zbora, orkestra, vokalno-instrumentalnog sastava, plesne skupine, folklornog ansambla, skladanja i individualnog sviranja. Poboljšava društvenu interakciju, jača samopouzdanje, izgrađuje identitet, disciplinu, strpljenje i odgovornost.

Zastupljenost ove domene u nastavnom procesu će varirati, ovisno o dobi učenika.

Za realizaciju ove domene potrebno je osigurati glazbala primjerena uzrastu učenika, npr. Orffov instrumentarij, boomwhackers, klavijaturu, računalni glazbeni program, itd.

Domena Razumijevanje glazbe u kontekstu potiče razumijevanje i primjenu usvojenog znanja. Usko je povezana i isprepleće se sa domenom A i B s ciljem oblikovanja kulturnog, osobnog i socijalnog identiteta učenika te odgoja umjetničke publike.

Ova domena potiče razvijanje glazbene teorije: osnove notnog zapisa, agogika, tonska građa, forma glazbenog djela, te ostale sastavnice glazbenog djela. Učenicima omogućuje raspoznavanje, uočavanje razlika, procjenu vrijednosti, tradicijske, regionalne i globalne kulturne baštine, stilskih razdoblja te različitih vrsta i žanrova glazbe. Potiče istraživanje različitih uloga glazbe, glazbenika i publike u društvu. Nadogradnjom različitih slojeva znanja učenik počinje vrednovati, stvarati kritički stav i analizirati glazbena djela te ih uspoređivati s ostalim umjetnostima i nastavnim predmetima.

Domena Razumijevanje glazbe u kontekstu usko je povezana i prati kognitivni razvoj učenika tako da njena primjena nije podjednako zastupljena u svim razinama nastavnog procesa.

Odgojno-obrazovni nivo i razred

- Osnovno
- I

Godine učenja i podučavanja predmeta: 1

A Slušanje glazbe

[A.I.1](#)

[A.I.2](#)

[A.I.3](#)

B Stvaralaštvo i reprodukcija

[B.I.1](#)

[B.I.2](#)

[B.I.3](#)

[B.I.4](#)

C Razumijevanje glazbe u kontekstu

[C.I.1](#)

A Slušanje glazbe	A.I.1 Učenik slušno prepoznaje određen broj skladbi.	A.I.2 Učenik razlikuje pojedine izražajne sastavnice.	A.I.3 Učenik slušanjem glazbe upoznaje i razlikuje karakter skladbi.
	<p>UMP-4.2.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • slušanjem prepoznaje najmanje deset skladbi različitih vrsta glazbe. 	<p>UMP-4.2.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • opaža i opisuje jednostavnim rječnikom osnovne sastavnice glazbenog djela: metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika, izvođači • na razini prepoznavanja uočava pojedina glazbala • prepoznaje dijelove unutar skladbe koji su kontrastni i koji se ponavljaju. 	<p>UMP-4.2.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • raspoznaje tužni, veseli ili svečani karakter (ugodaj) slušane skladbe.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *cjelovite skladbe primjerene uzrastu učenika*
- *ulomci ili stavci klasične, tradicijske i popularne glazbe.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Učenik prepoznaje najmanje 10 skladbi.

Poželjno je upoznavanje skladbi provesti pomoću audio i/ili videozapisa dviju ili više izvedbi iste skladbe.

Kod kraćih skladbi obvezno je cjelovito slušanje, a preporučuje se i višekratno (ne nužno uzastopno) slušanje.

Višekratnim slušanjem učitelj će poticati učenika na pamćenje naziva skladbe.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (obogaćivanje vokabulara, jezik kao vrsta komunikacije), Priroda i društvo (živa priroda, godišnja doba, moja škola, dom, sudionici u prometu) i Vjeronauk (blagdani).

KLJUČNI SADRŽAJI

- *glazbeno-izražajne sastavnice slušanih skladbi*
- *glasno/tiho*
- *visoko/duboko*
- *brzo/sporo*
- *muški/ženski glas.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Učenik upoznaje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice slušanih skladbi i prepoznaje ih uz pomoć i poticaj učitelja:

tempo - brzo, polagano

dinamika - glasno, tiho

visina tona - visoko, duboko

izvođači - jedan ili više (uz neobvezno prepoznavanje pojedinih glazbala i pjevačkih glasova.

Napomena: od učenika ne tražimo korištenje stručne terminologije.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Matematika (duljina-visina) i Tjelesna i zdravstvena kultura (pokret - brzo/sporo).

KLJUČNI SADRŽAJI

- *skladbe različitog karaktera primjerene uzrastu učenika.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Uz pomoć i poticaj učitelja učenik uočava i raspoznaje ugođaj slušane skladbe.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnog predmeta Hrvatski jezik (izražava misli i osjećaje nakon slušanog/pročitano teksta).

B
Stvaralaštvo i
reprodukcija

B.I.1

Učenik pjeva određen broj pjesama.

[UMP-4.2.1](#)

B.I.2

Učenik se koristi svojim glasom ekspresivno.

[UMP-4.2.1](#)

B.I.3

Učenik izvodi glazbene igre uz pjevanje i pokrete.

[UMP-6.2.2](#)

- pjeva po sluhu pjesme razvijajući pri tome muzikalnost i glazbenu memoriju.

- primjenjuje lijepo i razgovjetno pjevanje
- pjeva samostalno ili u skupini na razrednim i školskim priredbama.

- izvodi brojalice pjevanjem, lupkanjem, koračanjem ili sviranjem na jednostavnim udaraljicama
- osmišljava jednostavne melodije i ritmove na kratke stihove ili tekst
- imitira zvukove koji ga okružuju i primjenjuje ih u kreativnim igrama
- pokretima tijela, plesom prati ritam i emociju skladbi.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *dječje pjesme*
- *brojalice.*

KLJUČNI SADRŽAJI

- *pjesme primjerene sposobnostima i interesu učenika.*

KLJUČNI SADRŽAJI

- *pjesme*
- *brojalice*
- *glazbene igre primjerene dobi i sposobnostima učenika.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Učenik izvodi najmanje dvadeset pjesama/brojalice tijekom godine.

Preporučuje se višekratno pjevanje/izvođenje pjesama/brojalice na različite načine.

Učitelj potiče pjevanje/izvođenje određenog broja pjesmica/brojalice napamet (prema sposobnostima i interesu učenika).

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (podjela riječi na slogove u brojalicama) i Likovna kultura (ilustracija doživljaja).

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Učeniku omogućujemo izvođenje pjesme u skladu s njegovim glazbenim sposobnostima.

Uz pomoć učitelja osmišljava glazbeni igrokaz u kojem se ekspresivno koristi svojim glasom.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima međupredmetnih tema: Osobni i socijalni razvoj (odnosi u društvenoj zajednici) i Poduzetnost (motiviranost, odgovornost).

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Učitelj odabire skladbe i igre primjerene dobi i sposobnostima učenika.

Učenik uz pomoć učitelja izrađuje improvizirane instrumente (zvečke, udaraljke, štapiće).

Učenik svira na udaraljicama ili tjeleglazbom uz skladbe i pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi.

Učenik stvara/improvizira melodijske cjeline pjevanjem ili sviranjem.

Poticati učenike da prilikom slušanja svoje impresije izražavaju pokretom ili plesom kako bi se uspostavila veza između zvučnih i motoričkih procesa učenja.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Tjelesna i zdravstvena kultura (pokret u metru i ritmu) i Hrvatski jezik (rastavljanje na slogove).

B.I.4

Učenik crtanjem izražava glazbene impresije.

UMP-6.1.1

- svoj doživljaj prenosi na crtež ili sliku.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *pjesme primjerene sposobnostima i interesu učenika.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Učenik kroz likovno izražavanje prenosi doživljaje nastale slušanjem glazbe.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajem nastavnog predmeta Likovna kultura (crtež).

C
Razumijevanje glazbe u kontekstu

C.I.1

Učenik na osnovi slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe.

UMP-4.1.3

- prepoznaje svečanu, plesnu, domoljubnu, prigodnu, blagdansku pjesmu, filmsku glazbu ili glazbu iz animiranih filmova.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *glazba različitog ugođaja i namjene primjerena uzrastu učenika.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Ishod se realizira višestrukim slušanjem, pjevanjem i sviranjem, potičući učenike na razgovor o ugođaju, osjećajima, temi glazbe.

Ishod se realizira kroz domene A i B.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima iz nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (rad na tekstu), Priroda i društvo (godišnja doba, prirodne pojave, živa priroda, dom), Vjeronauk (blagdani) i Tjelesna i zdravstvena kultura (ples i pokret).

- Osnovno
- II

Godine učenja i podučavanja predmeta: 2

A Slušanje glazbe	B Stvaralaštvo i reprodukcija	C Razumijevanje glazbe u kontekstu
A.II.1	B.II.1	C.II.1
A.II.2	B.II.2	
A.II.3	B.II.3	
A.II.4		

A Slušanje glazbe	A.II.1 Učenik slušanjem razlikuje tradicijsku, umjetničku i zabavnu glazbu.	A.II.2 Učenik razlikuje i opisuje pojedine izražajne sastavnice.	A.II.3 Učenik slušanjem glazbe opisuje i razlikuje karakter skladbi.
	UMP-6.1.1	UMP-6.1.1	UMP-6.1.1
	<ul style="list-style-type: none"> • raspoznaje najmanje deset skladbi različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska i zabavna). 	<ul style="list-style-type: none"> • opaža i opisuje jednostavnim rječnikom osnovne sastavnice glazbenog djela: metar/doba, tempo, visina tona, duge/kratke notne vrijednosti, dinamika, izvođači • na razini prepoznavanja uočava glazbala • uočava, razlikuje i svojim rječnikom opisuje vokalnu, vokalno-instrumentalnu i instrumentalnu glazbu. 	<ul style="list-style-type: none"> • raspoznaje tužni, veseli, plesni ili svečani karakter (ugođaj) slušane skladbe.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>cjelovite skladbe</i> • <i>stavci ili ulomci klasične, tradicijske i zabavne glazbe.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>glazbeni instrumenti</i> • <i>glazbeno-izražajne sastavnice glazbenog djela</i> • <i>vokalna, vokalno-instrumentalna i instrumentalna glazba.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>skladbe različitog karaktera.</i>

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Učenik prepoznaje deset skladbi.

Poželjno je upoznavanje skladbe provesti pomoću audio ili videozapisa dviju ili više izvedbi iste skladbe.

Višekratnim slušanjem učitelj će poticati učenike na pamćenje skladbe.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (rad na tekstu) i Priroda i društvo (zavičaj).

A.II.4

Učenik crtanjem izražava glazbene doživljaje potaknute slušanjem glazbe.

UMP-6.1.1

- svoj doživljaj glazbe prenosi na crtež ili sliku
- plesnim pokretima učenik izražava svoj doživljaj glazbe.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *skladbe primjerene dobi i sposobnostima učenika.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Učenik kroz likovno izražavanje prenosi doživljaje nastale slušanjem glazbe.

Poticati učenike da prilikom slušanja svoje doživljaje izražavaju pokretom ili plesom kako bi se uspostavila veza između zvučnih i motoričkih procesa učenja.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnoga predmeta Likovna kultura (crtež).

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Učitelj potiče učenike na aktivno slušanje i razumijevanje, uočavajući i svojim riječima opisujući osnovne karakteristike glazbenog djela (ugodaj, tempo, dinamika).

Učenik prepoznaje određene instrumente: violina, klavir, bubanj, harfa.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnoga predmeta Matematika (skupovi, brojevi).

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Uz pomoć/poticađ učitelja i samostalno učenik uočava i raspoznaje ugodaj slušane skladbe.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnoga predmeta Hrvatski jezik (jezik i komunikacija).

B
Stvaralaštvo i reprodukcija

B.II.1

Učenik pjeva određen broj pjesama.

UMP-4.2.1

B.II.2

Učenik se koristi svojim glasom ekspresivno.

UMP-4.2.1 UMP-5.2.3

B.II.3

Učenik izvodi glazbene igre uz pjevanje, sviranje i pokret.

UMP-6.2.1 UMP-6.2.2

- pjeva po sluhu pjesme razvijajući pri tome muzikalnost i glazbenu memoriju.

- primjenjuje lijepo i razgovjetno pjevanje
- pjeva samostalno ili u skupini na razrednim i školskim priredbama.

- izvodi brojalice pjevanjem, lupkanjem, koračanjem ili sviranjem na jednostavnim udaraljka
- osmišljava jednostavne melodije i ritmove na kratke stihove ili tekst
- uz pomoć učitelja osmišljava i sudjeluje u glazbenom igrokazu
- pokretima tijela, plesom prati ritam i emociju skladbi.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *pjesme*
- *brojalice primjerene dobi i sposobnostima učenika.*

KLJUČNI SADRŽAJI

- *pjesme*
- *brojalice primjerene dobi i sposobnostima učenika.*

KLJUČNI SADRŽAJI

- *pjesme*
- *brojalice*
- *glazbene igre*
- *glazbeni igrokaz.*

Pjeva/izvodi najmanje deset pjesama/brojlica.

Preporučuje se višekratno pjevanje/izvođenje pjesama/brojlica na različite načine.

Učitelj potiče pjevanje/izvođenje određenog broja pjesmica/brojlica napamet (prema sposobnostima i interesu učenika).

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (jezik i komunikacija), Vjeronauk (blagdani) i Priroda i društvo (zavičaj, godišnja doba, prirodne pojave, promet, živa priroda).

Učeniku omogućujemo izvođenje pjesme u skladu s njegovim trenutnim glazbenim sposobnostima.

Uz pomoć učitelja osmišljava glazbeni igrokaz u kojem se ekspresivno koristi svojim glasom.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima međupredmetnih tema: **Radni projekt (motivacija i odgovornost)** i **Osobni i socijalni razvoj (odnosi u društvenoj zajednici)**.

Učitelj odabire skladbe pjesme, brojlice i glazbene igre primjerene dobi i sposobnostima učenika.

Uz pomoć učitelja izrađuje jednostavne udaraljke (zvečke) na kojima svira samostalno ili u skupinama.

Učenik svira na jednostavnim udaraljka ili tjeloglazbom uz **Radni projekt (motivacija i odgovornost)** i **Osobni i socijalni razvoj (odnosi u društvenoj zajednici)**.

Učenik pokretom/plesom prati ritam i emociju skladbi.

Učenik stvara/improvizira melodijske cjeline pjevanjem ili sviranjem.

Sat podijeliti na kratke glazbene aktivnosti (pjevanje, sviranje, glazbene igre) što će smanjiti monotoniju u razredu i držati učenike aktivnim.

Poticati učenike na međusobnu interakciju kroz igre i skupno muziciranje.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Tjelesna i zdravstvena kultura (pokret u metru i ritmu), Hrvatski jezik (rastavljanje na slogove) i Matematika (skupovi, brojevi).

C
Razumijevanje
glazbe u
kontekstu

C.II.1

**Učenik na osnovu slušanja
glazbe i aktivnog muziciranja
prepoznaje različite uloge
glazbe.**

[UMP-6.1.1](#) [UMP-6.2.2](#)

- prepoznaje različite uloge glazbe (svečana, plesna, domoljubna, blagdanska)
- povezuje glazbu s drugim umjetnostima (književnost, ples, likovna umjetnost, animirana umjetnost i filmska umjetnost).

KLJUČNI SADRŽAJI

- *povezivanje glazbe s drugim umjetnostima.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Posjećuje kulturne događaje (primjerene djetetu), opisuje svoje mišljenje o njima, te stvara navike posjećivanja i ponašanja u istim.

Uporabom tehnike IKT-a približiti djeci glazbeno-scenska djela pomoću kojih mogu uočiti povezanost različitih umjetnosti.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (rad na tekstu), Priroda i društvo (godišnja doba, prirodne pojave, zavičaj, živa priroda), Vjeronauk (blagdani) i Tjelesna i zdravstvena kultura (ples i pokret).

- Osnovno
- III

Godine učenja i podučavanja predmeta: 3

<p>A Slušanje glazbe</p> <p>A.III.1</p> <p>A.III.2</p>	<p>B Stvaralaštvo i reprodukcija</p> <p>B.III.1</p> <p>B.III.2</p> <p>B.III.3</p>	<p>C Razumijevanje glazbe u kontekstu</p> <p>C.III.1</p>
--	---	--

A Slušanje glazbe	A.III.1 Učenik slušno prepoznaje određeni broj skladbi.	A.III.2 Učenik temeljem slušanja razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice.
	<p>UMP-6.1.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • prepoznaje najmanje osam kraćih skladbi različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna) • povezuje slušanu skladbu s njezinim naslovom i skladateljem. 	<p>UMP-4.2.3 UMP-6.1.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • prepoznaje i slušno razlikuje vokalnu, instrumentalnu i vokalno-instrumentalnu glazbu • opisuje svoj doživljaj slušane skladbe • upoznaje načine kako nastaje glazba: ponavljanjem istih i različitih dijelova skladbe • uočava, razlikuje i određuje kad su skladbe tihe, kad su glasne i kad su srednje glasne • uspoređuje i razlikuje te imenuje brze, spore i skladbe umjerenog tempa • prepoznaje i razlikuje šum i ton među zvucima koji ga okružuju • opisuje razliku između tona i šuma • prepoznaje, razlikuje i određuje visoke i niže tonove • prepoznaje i razlikuje duljinu trajanja tona • upoznaje se s pjesmama koje izvode solisti • uočava razlike između solista i dvopjeva (dueta) • upoznaje i povezuje izgled i zvuk različitih glazbala • prepoznaje zvuk glazbala u različitim skladbama (glasovir, violina, flauta, truba) • određuje izvodi li skladbu jedno ili više glazbala.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *cjelovite skladbe*
- *ulomci ili stavci klasične, tradicijske i popularne glazbe*
- *skladatelj.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Učenik prepoznaje najmanje deset skladbi.

Potrebno je upoznavanje skladbe provesti pomoću audio i/ili videozapisa dviju ili više izvedbi iste skladbe.

Kod kraćih skladbi obvezno je cjelovito slušanje, a preporučuje se i višekratno slušanje (ne nužno i uzastopno).

Višekratnim slušanjem potičemo učenika na pamćenje skladbe (dijela skladbe ili cjelovite), imena skladbe i njezinoga skladatelja.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (jezik i komunikacija), Priroda i društvo (godišnja doba, zavičaj, živa priroda, prirodne pojave, dom, zajednica, obitelj) i Vjeronauk (blagdani).

KLJUČNI SADRŽAJI

- *vokalne, instrumentalne i vokalno-instrumentalne skladbe*
- *ton*
- *izvođački sastavi*
- *orkestar, dirigent, zbor, solist, dvopjev (duet).*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Kroz višekratno slušanje skladbe potičemo učenika (uz pomoć/poticaj učitelja ili samostalno) na uočavanje, prepoznavanje i određivanje pojedinih glazbeno-izražajnih sastavnica:

- tempo – brz, umjeren, spor
- dinamika – glasno, srednje glasno, tiho
- visina tona – viši, niži
- duljina trajanja tona – duži, kraći

- izvođači – jedan, više (uz neobvezno prepoznavanje i imenovanje pojedinih glazbala i izvođačkih sastava)

- ugođaj – tužno, veselo, svečano.

Učenik pljeskanjem ili koračanjem tijekom slušanja označava metar/dobe.

Napomena: od učenika se ne traži korištenje stručne terminologije.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Matematika (duljina, visina, skupovi, brojevi) i Tjelesna i zdravstvena kultura (pokret u ritmu).

B
Stvaralaštvo i
reprodukcija

B.III.1

Učenik pjeva/izvodi pjesme i brojalice.

[UMP-4.2.1](#) [UMP-5.2.3](#)

B.III.2

Učenik stvara melodijske i ritamske cjeline te svira uz pjesmu/brojalicu koju izvodi.

[UMP-5.2.3](#) [UMP-6.2.2](#)

B.III.3

Učenik sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe.

[UMP-4.2.1](#) [UMP-5.2.3](#)

- slušno razlikuje i izvodi najmanje deset pjesama i brojalica različitog tempa (brz, umjeren, spor) i dinamike (glasno, srednje glasno, tiho)
- percipira visine i trajanje tonova.
- stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i udaraljicama
- pljeskanjem ili koračanjem označuje metar/dobe (dvodobna i trodobna mjera)
- razlikuje i na odgovarajući način označuje naglašenu i nenaglašenu dobu
- pljeskanjem ili na udaraljicama svira ritam
- svira na različitim instrumentima Orffovog instrumentarija ili tjeloglazbom pjesme/brojalice koje se obrađuju
- izvodi ritam i dobe brojalica prema ilustriranom notnom zapisu.
- sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe
- usklađuje i uspoređuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *pjesme*
- *brojalice*
- *glazbene igre*
- *tempo*
- *dinamika*
- *ton.*

KLJUČNI SADRŽAJI

- *pjesme/brojalice i glazbene igre primjerene dobi i sposobnostima učenika*
- *metar (mjera)*
- *doba*
- *ritam*
- *Orffov instrumentarij*
- *ilustrirani notni zapisi.*

KLJUČNI SADRŽAJI

- *pjesme/brojalice primjerene dobi i sposobnostima učenika.*

Učitelj odabire pjesme primjerene dobi i sposobnostima učenika.

Preporučuje se višekratno izvođenje/uvježbavanje pjesama/brojlica na različite načine.

Učitelj potiče pjevanje/izvođenje određenog broja pjesama/brojlica napamet (prema sposobnostima i interesu učenika).

Učenik uvažava sljedeće glazbeno-izražajne sastavnice: tempo (brz, umjeren, spor), dinamika (glasno, srednje glasno, tiho), visina tona (viši, niži) i duljina tona (duži, kraći).

Kod učenika s manje razvijenim glazbenim sposobnostima vrednovanje naučenog treba temeljiti prema uključenosti u aktivnost.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Matematika (skupovi, bojevi) i Tjelesna i zdravstvena kultura (pokret u ritmu).

Učenika potičemo na aktivno muziciranje (sviranje na instrumentima Orffovog instrumentarija, improviziranim instrumentima i tjeloglazbom).

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (podjela riječi na slogove u brojalicama), Tjelesna i zdravstvena kultura (pokret u ritmu i metru) i Matematika (brojeva crta, skupovi, pridruživanje, parni i neparni brojevi).

Učitelj odabire pjesme primjerene dobi i sposobnostima učenika.

Potiče učenika na aktivno sudjelovanje u zajedničkoj izvedbi glazbe i uvažavanje tempa, dinamike i mjere odabrane pjesme.

Sat podijeliti u kratke različite glazbene aktivnosti (pjevanje ,sviranje i igre) što će smanjiti monotoniju u razredu i držati učenike aktivnima.

Potaknuti učenike na međusobnu interakciju kroz igru i skupno muziciranje.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Tjelesna i zdravstvena kultura (ples) i Hrvatski jezik (književnost i stvaralaštvo), te s međupredmetnom temom Građanski odgoj i obrazovanje (odgovornost za sebe i druge, sloboda izražavanja, poštivanje).

C
Razumijevanje
glazbe u
kontekstu

C.III.1

**Učenik na osnovi slušanja
glazbe i aktivnog muziciranja
prepoznaje različite uloge
glazbe.**

[UMP-6.1.3](#) [UMP-6.2.1](#)

- na osnovi slušanja i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe (svečana, plesna, filmska)
- povezuje glazbu s drugim umjetnostima (književnost, ples likovna umjetnost)
- razlikuje pojedine vrste pjesama (autorska, tradicijska) i vrste glazbe (klasična, popularna).

KLJUČNI SADRŽAJI

- *vrste glazbe (klasična, popularna)*
- *vrste pjesama (autorske, tradicijske)*
- *uloge glazbe (svečana, plesna, filmska).*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Učenik posjećuje najmanje jedan glazbeno-kulturni događaji u autentičnom ili virtualnom okruženju.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (jezik i književnost), Priroda i društvo (godišnja doba, prirodne pojave, živa priroda, zavičaj), Vjeronauk (blagdani) i Tjelesna i zdravstvena kultura (ples i pokret).

- Osnovno
- IV

Godine učenja i podučavanja predmeta: 4

A Slušanje glazbe

[A.IV.1](#)

[A.IV.2](#)

B Stvaralaštvo i reprodukcija.

[B.IV.1](#)

[B.IV.2](#)

[B.IV.3](#)

[B.IV.4](#)

C Razumijevanje glazbe u kontekstu.

[C.IV.1](#)

A Slušanje glazbe	A.IV.1 Učenik slušno prepoznaje određeni broj skladbi.	A.IV.2 Učenik temeljem slušanja razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice.
	<p>UMP-6.1.1 UMP-6.2.2</p> <ul style="list-style-type: none"> • prepoznaje najmanje osam kraćih skladbi različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna). <p>KLJUČNI SADRŽAJI</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>cjelovite skladbe</i> • <i>ulomci ili stavci klasične, tradicijske i popularne glazbe.</i> 	<p>UMP-4.2.3 UMP-6.1.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • prepoznaje i slušno razlikuje vokalnu, instrumentalnu i vokalno-instrumentalnu glazbu • na razini prepoznavanja razlikuje oblik pjesme (dvodijelna, trodijelna i solo pjesma strofnog oblika) • slušanjem glazbe razlikuje osnovne skupine instrumenata (gudače, puhače, udaraljke, glazbala s tipkama) • opisuje doživljaj slušane glazbe • uočava dinamiku (mezzoforte, forte, piano) • uočava tempo (alegro, presto, vivo, moderatto, adagio) • prepoznaje i razlikuje visinu i duljinu trajanja tona • sluša, uspoređuje i razlikuje izvođačke sastave. <p>KLJUČNI SADRŽAJI</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>vokalne, instrumentalne i vokalno-instrumentalne skladbe</i> • <i>tempo</i> • <i>izvođački sastavi</i> • <i>dinamika</i> • <i>mjera.</i>

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Učenik prepoznaje najmanje osam skladbi.

Potrebno je upoznavanje skladbe provesti pomoću audio i/ili videozapisa dviju ili više izvedbi iste skladbe.

Kod kraćih skladbi obvezno je cjelovito slušanje, a preporučuje se i višekratno slušanje (ne nužno i uzastopno).

Višekratnim slušanjem potičemo učenika na pamćenje skladbe (dijela skladbe ili cjelovite), imena skladbe i njezinoga skladatelja.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (metrika, slog, analiza teksta pjesme), Priroda i društvo (ekologija, zavičaj, prirodne pojave, živa priroda) i Vjeronauk (blagdani).

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Slušanjem učenik osvještava i prati glazbeno-izražajne sastavnice.

Učenik prepoznaje određene instrumente: violina, violončelo, kontrabas, tamburica, truba, flauta, klavir, harmonika, *celesta*, zvana i činele.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Matematika (parni i neparni brojevi, skupovi) i Tjelesna i zdravstvena kultura (motoričke sposobnosti).

B Stvaralaštvo i reprodukcija.	B.IV.1 Učenik pjeva/izvodi pjesme i brojalice.	B.IV.2 Učenik stvara melodijske i ritamske cjeline.	B.IV.3 Učenik sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe.
	<p>UMP-4.2.1 UMP-5.1.2</p> <ul style="list-style-type: none"> slušno razlikuje i izvodi najmanje deset pjesama različitog tempa i dinamike percipira visine i trajanje tonova. 	<p>UMP-6.1.2 UMP-6.2.2</p> <ul style="list-style-type: none"> stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom, pljeskanjem i udaraljka pljeskanjem ili koračanjem označuje metar/dobe (dvodobna i trodobna mjera) razlikuje i na odgovarajući način označuje naglašenu i nenaglašenu dobu svira na različitim instrumentima Orffovog instrumentarija. 	<p>UMP-4.2.1 UMP-5.2.3</p> <ul style="list-style-type: none"> sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe usklađuje i uspoređuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika.
	<p>KLJUČNI SADRŽAJI</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>pjesme</i> <i>glazbene igre</i> <i>visina tona</i> <i>trajanje tona.</i> 	<p>KLJUČNI SADRŽAJI</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>pjesme i glazbene igre primjerene dobi i sposobnostima učenika</i> <i>metar (mjera)</i> <i>dobe</i> <i>ritam.</i> 	<p>KLJUČNI SADRŽAJI</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>pjesme primjerene dobi i sposobnostima učenika.</i>
	<p>PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA</p> <p>Učenik uočava i prepoznaje visinu tona, prati notni zapis.</p> <p>Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Matematika (parni i neparni brojevi, skupovi), Tjelesna i zdravstvena kultura (koordinacija, ekipni rad, motoričke igre) i Hrvatski jezik (rastavljanje riječi na slogove).</p>	<p>PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA</p> <p>Učenik improvizira kraće melodijske i ritamske obrasce na Orffovom instrumentariju.</p> <p>Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnoga predmeta Tjelesna i zdravstvena kultura (ritam, motorika).</p>	<p>PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA</p> <p>Učenik uz pomoć učitelja osmišljava glazbeni igrokaz u kojem se ekspresivno koristi svojim glasom.</p> <p>Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima međupredmetnih tema: Građanski odgoj i obrazovanje (društvena zajednica, odgovornost, pravila, sposobnosti, učenička angažiranost) i Poduzetnost (individualni rad, timski rad, ustrajnost, suradnja, cjeloživotno učenje, uvažavanje).</p>

B.IV.4

Učenik razvija glazbenu pismenost koristeći se glazbenom terminologijom.

UMP-5.2.2 UMP-6.1.2

- upoznaje notno crtovlje, takt i taktnu crtu
- upoznaje notu četvrtinku i četvrtinsku pauzu
- upoznaje znak ponavljanja (repeticija).

KLJUČNI SADRŽAJI

- *notno crtovlje*
- *takt*
- *taktna crta*
- *četvrtinka*
- *repeticija.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Na razini prepoznavanja učenik usvaja nove glazbene termine.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Matematika (brojevi, skupovi, uspoređivanje brojeva, parni i neparni brojevi) i Hrvatski jezik (jezik i komunikacija).

C
Razumijevanje
glazbe u
kontekstu.

C.IV.1

**Učenik na osnovi slušanja
glazbe i aktivnog muziciranja
prepoznaje različite uloge
glazbe.**

[UMP-6.1.1](#) [UMP-6.1.3](#)

- na osnovi slušanja i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe (svečana, plesna, popularna i filmska)
- povezuje glazbu s drugim umjetnostima (književnost, ples, likovna umjetnost).

KLJUČNI SADRŽAJI

- *različite uloge glazbe.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Učenik povezuje glazbene sadržaje sa sadržajima drugih umjetnosti.

Uporabom tehnike IKT približiti djeci glazbeno scenska djela (opera, opereta, mjuzikl i balet) gdje mogu uočiti povezanost različitih umjetnosti.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Vjeronauk (blagdani), Priroda i društvo (ekologija, prirodne pojave, godišnja doba, zavičaj), Hrvatski jezik (jezik i obrada pjesme) i Tjelesna i zdravstvena kultura (ples, pokret), te s međupredmetnom temom Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju).

- Osnovno
- V

Godine učenja i podučavanja predmeta: 5

A Slušanje glazbe.

[A.V.1](#)

[A.V.2](#)

B Stvaralaštvo i reprodukcija.

[B.V.1](#)

[B.V.2](#)

[B.V.3](#)

[B.V.4](#)

C Razumijevanje glazbe u kontekstu.

[C.V.1](#)

A Slušanje glazbe.	A.V.1 Učenik slušno prepoznaje određen broj skladbi.	A.V.2 Učenik temeljem slušanja razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice, osnovne skupine glazbala i pjevačkih glasova.
	<p>UMP-6.1.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • prepoznaje najmanje deset skladbi različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna) • imenuje slušanu skladbu i skladatelja. <p>KLJUČNI SADRŽAJI</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>cjelovite skladbe primjerene uzrastu učenika</i> • <i>stavci ili ulomci klasične, tradicijske ili popularne glazbe</i> • <i>skladatelj.</i> 	<p>UMP-4.2.2 UMP-4.2.3</p> <ul style="list-style-type: none"> • iznosi vlastiti doživljaj slušane skladbe, s kritičkim osvrtom, koristeći se jednostavnim glazbenim jezikom • određuje tempo skladbe (andante, moderato, allegro, vivo, crescendo, decrescendo, accelerando, rittardando) • razlikuje i određuje jačinu ili glasnoću glazbene izvedbe • razlikuje i imenuje osnovne skupine glazbala: glazbala s tipkama, glazbala sa žicama, puhačka glazbala i udaraljke • razlikuje osnovne skupine pjevačkih glasova (dječji, ženski, muški) i boje pjevačkih glasova (duboki, srednje visoki i visoki muški i ženski glas) • razlikuje oblik pjesme (dvodijelna i trodijelna). <p>KLJUČNI SADRŽAJI</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>tempo</i> • <i>metronom</i> • <i>dinamika</i> • <i>izvođači – pjevački glasovi</i> • <i>simfonijski orkestar.</i>

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Učenik prepoznaje najmanje deset skladbi.

Potrebno je upoznavanje skladbe provesti pomoću audio i/ili videozapisa dviju ili više izvedbi iste skladbe.

Kod kraćih skladbi obvezno je cjelovito slušanje, a preporučuje se i višekratno slušanje (ne nužno i uzastopno).

Višekratnim slušanjem potičemo učenika na pamćenje skladbe (dijela skladbe ili cjelovite), imena skladbe i njezinoga skladatelja.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (jezik i komunikacija), Priroda i društvo (ekologija, zavičaj, prirodne pojave, živa bića), Vjeronauk (blagdani) te međupredmetnom temom Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju).

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Informativno, kroz slušanje glazbe učenik razlikuje duboki, srednje visoki i visoki muški i ženski glas.

Učenik prepoznaje određene instrumente: triangel, praporci, metalofon, ksilofon, truba, glasovir.

Učenik uočava dijelove pjesme koji isto i različito zvuče.

Učenik postupno upoznaje talijanske oznake za tempo i dinamiku.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Matematika (skupovi) i Hrvatski jezik (obrada teksta).

B
Stvaralaštvo i
reprodukcija.

B.V.1

**Učenik pjeva autorske i
tradicijske pjesme.**

[UMP-4.2.1](#) [UMP-5.1.2](#)

B.V.2

**Učenik sudjeluje u
zajedničkoj izvedbi glazbe.**

[UMP-4.2.1](#) [UMP-5.2.3](#)

B.V.3

**Učenik razvija glazbenu
pismenost koristeći se
glazbenom terminologijom.**

[UMP-5.2.1](#) [UMP-5.2.2](#)

- slušno razlikuje i pjeva po sluhu najmanje deset autorskih i tradicijskih pjesama
- uočava podudarnost kretanja melodije s njezinim notnim zapisom
- uvažava pravila kulture pjevanja, intonaciju, ritam, tekst, metar/dobe, tempo i dinamiku.
- sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe
- usklađuje zajedničku izvedbu s izvedbama drugih učenika
- uspoređuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika.
- imenuje temeljne oznake tempa: adagio (sporo), umjereno brzo (andante), brzo (allegro) i vrlo brzo (presto)
- imenuje dinamičke oznake (p, mf, f)
- uočava i primjenjuje oznake za postupno pojačavanje i stišavanje glazbe (crescendo i decrescendo)
- uočava i razlikuje ritamska trajanja u skladbi te imenuje četvrtinku, polovinku, osminku, cijelu notu i oznake za njihove pauze ili stanke
- razlikuje parne i neparne mjere i određuje je li metar skladbe dvodobni, trodobni ili četverodobni
- upoznaje glazbeno crtovlje, G-ključ i sliku C-dur ljestvice
- pjeva C-dur ljestvicu po sluhu uz gledanje nota, solmizacijom i abecedom
- prepoznaje i primjenjuje znak ponavljanja.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *autorske i tradicijske pjesme*
- *melodija.*

KLJUČNI SADRŽAJI

- *pjesme prilagođene dobi i sposobnostima učenika.*

KLJUČNI SADRŽAJI

- *slika C-dur ljestvice, abeceda*
- *solmizacija*
- *crtovlje*
- *violinski ključ*
- *oznake tempa i dinamike*
- *repeticija*
- *metar i mjera*
- *ritamska trajanja.*

Učenik razgovjetno pjeva po sluhu određeni broj pjesama, pri tome pazeći na intonaciju ,ritam i dinamiku.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (jezik i komunikacija, rad na tekstu), Tjelesna i zdravstvena kultura (pravilno i nepravilno držanje tijela) i s međupredmetnom temom Kultura življenja (kultura ponašanja i komunikacije).

B.V.4

Učenik sviranjem, pjevanjem i pokretom izvodi umjetničku, tradicijsku, popularnu ili vlastitu glazbu.

UMP-4.2.1 UMP-6.1.2

- izvodi ritamsku pratnju obrađenim pjesmama
- svira dobe kao pratnju obrađenim pjesmama
- izvodi jednostavnije ritamske oblike kucanjem, izgovaranjem neutralnih slogova
- izražava se pokretom uz glazbu.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *doba*
- *ritam ta-te.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Pokretom uz glazbu učenici mogu osvijestiti i pratiti glazbeno-izražajne sastavnice (tempo, dinamika, ritam, oblik) i/ili izvoditi plesnu koreografiju različitih dijela klasične, tradicijske i popularne glazbe.

Za potrebe sviranja učenici se koriste tjeloglazbom, dječjim instrumentarijem, melodijskim udaraljka ili drugim jednostavnijim melodijskim udaraljka.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Priroda i društvo (zavičaj), Tjelesna i zdravstvena kultura (pokret uz ritam, ples), Matematika (brojevi) i Hrvatski jezik (jezik i komunikacija).

Učenik se potiče na javnu, samostalnu ili skupnu izvedbu u razredu, školi, lokalnoj zajednici .

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima međupredmetnih tema: Građanski odgoj i obrazovanje (društvena zajednica, odgovornost, pravila, sposobnosti, učenička angažiranost), Poduzetnost (individualni rad, timski rad, ustrajnost, suradnja, cjeloživotno učenje, uvažavanje).

Učenik prepoznaje C-dur ljestvicu, abecedu, solmizaciju, crtovlje i ključ.

Učenik razlikuje note prema visini, trajanju i položaju na notnom crtovlju.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Matematika (brojevi, skupovi, uspoređivanje, parni i neparni brojevi), Hrvatski jezik (jezik i komunikacija) i Likovna kultura (grafički dizajn).

C
Razumijevanje
glazbe u
kontekstu.

C.V.1

**Učenik na osnovi slušanja
glazbe i aktivnog muziciranja
prepoznaje različite uloge
glazbe.**

UMP-6.1.3 UMP-6.2.2

- temeljem slušanja i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe, opisuje karakter i ugođaj skladbe te razlikuje pojedine vrste glazbe (popularna, klasična, tradicijska, filmska)
- povezuje glazbu s drugim umjetnostima (književnost, ples i likovna umjetnost)
- razlikuje pojedine vrste pjesama (autorska, tradicijska) i vrste glazbe (klasična, popularna).

KLJUČNI SADRŽAJI

- *cjelovite skladbe*
- *stavci ili ulomci klasične, tradicijske, popularne i filmske glazbe primjerene dobi i sposobnostima učenika.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Temeljem slušanja i izvođenja učenik prepoznaje sličnosti i razlike pojedinih vrsta glazbe kao i različite uloge koje glazba može imati u svakodnevnom životu.

Učenik prepoznaje zvuk klasične, popularne, filmske i tradicijske glazbe.

Uočiti i razlikovati različite načine glazbenog izražavanja u popularnoj, tradicijskoj, klasičnoj glazbi, filmskoj i jazz-glazbi.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Vjeronauk (blagdani), Priroda i društvo (ekologija, prirodne pojave, zavičaj), Hrvatski jezik (književnost, jezik i obrada pjesama), Tjelesna i zdravstvena kultura (ples i pokret), Likovna kultura (ilustracija) te međupredmetnom temom Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju).

- Osnovno
- VI

Godine učenja i podučavanja predmeta: 6

A Slušanje glazbe	B Stvaralaštvo i reprodukcija	C Razumijevanje glazbe u kontekstu
A.VI.1	B.VI.1	C.VI.1
A.VI.2	B.VI.2	
A.VI.3	B.VI.3	

A Slušanje glazbe	A.VI.1	A.VI.2	A.VI.3
	Učenik slušno prepoznaje određen broj skladbi.	Učenik razlikuje jednostavnu strukturu glazbenog oblika i njene sastavnice.	Učenik razlikuje umjetničku, tradicijsku i popularnu glazbu.
	UMP-4.2.1 UMP-4.2.2	UMP-4.1.1 UMP-6.1.2	UMP-4.2.1 UMP-4.2.3
	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznaje i imenuje određen broj skladbi i njihove skladatelje • svojim riječima opisuje ugođaj glazbenog djela • slušno prepoznaje vokalnu, instrumentalnu i vokalno-instrumentalnu glazbu • raspoznaje vrste glasova (muški/ ženski), pjevačke zborove (muški, ženski, mješoviti, dječji) • prepoznaje tempo i dinamička nijansiranja unutar glazbenog djela te obrađene ritmičke figure. 	<ul style="list-style-type: none"> • razlikuje dvodijelnu, trodijelnu pjesmu i kanon • slušno prepoznaje motiv, temu te glazbenu periodu. 	<ul style="list-style-type: none"> • razlikuje obilježja tradicijske glazbe užeg i šireg zavičaja te ih stavlja u kontekst s ostalim folklornim elementima (nošnjama, plesovima, običajima, mitovima i legendama) • prepoznaje zvuk i izgled tradicijskih glazbala užeg i šireg zavičaja.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>skladbe za slušanje primjerene sadržaju i uzrastu učenika (klasične, tradicijske i zabavne).</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>jednostavni glazbeni oblici (motiv, fraza, rečenica, perioda i kanon)</i> • <i>dvodijelna i trodijelna pjesma.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>cjelovite skladbe umjetničke, tradicijske i popularne glazbe primjerene dobi i sposobnosti učenika</i> • <i>folklorna glazba užeg i šireg zavičaja (napjevi, glazbala, plesovi...).</i>

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Učenik prepoznaje najmanje dvanaest pjesama.

Preporučuje se poticanje učenika na višestruko slušanje skladbi koje će omogućiti pamćenje skladbi, imena skladatelja, naziv skladbe i na što višu razinu poznavanja glazbenih djela.

Učenici uče kako aktivno i s razumijevanjem slušati glazbena djela u kojima prate kretanje teme, mjere, ritma, tempa, dinamike i drugih glazbenih karakteristika.

Nastavnik će tijekom godine poticati učenika na što višu razinu poznavanje glazbenih djela.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (jezik i komunikacija, književnost), Priroda i društvo (ekologija, zavičaj, prirodne pojave, živa bića), Priroda (čovjek i priroda), Vjeronauk (blagdani) i s međupredmetnom temom Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju).

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Za prepoznavanje jednostavnih glazbenih oblika potrebno je cjelovito slušanje skladbe i preporučuje se višestruko slušanje.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Matematika (skupovi) i Hrvatski jezik (obrada teksta).

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Temeljem slušanja učenik prepoznaje sličnosti i razlike pojedinih vrsta glazbe, te uz pomoć nastavnika istražuje različite vrste iz vlastitog okruženja, posjećujući kulturno-glazbene događaje.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (književnost, jezik i komunikacija), Priroda i društvo (zavičaj), Geografija (geografski prostorni identitet) te međupredmetnim temama: Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju) i Građanski odgoj i obrazovanje (društvena zajednica).

B
Stvaralaštvo i
reprodukcija
B.VI.1

Učenik pjevanjem izvodi autorske i tradicijske pjesme.

[UMP-4.2.1](#) [UMP-5.1.2](#)

B.VI.2

Učenik spaja kratke tekstove s melodijom i ritmom u smislene cjeline.

[UMP-6.1.2](#) [UMP-6.2.2](#)

B.VI.3

Učenik razvija glazbenu pismenost koristeći se glazbenom terminologijom pri analizi glazbenog djela.

[UMP-5.2.1](#) [UMP-5.2.2](#)

- razgovjetno pjeva po sluhu ili notnom zapisu određeni broj pjesama pri tome pazeći (u skladu sa svojim individualnim sposobnostima) na intonaciju, precizan ritam i agogiku
- izražava se pokretom uz glazbu izvodeći plesnu koreografiju
- aktivno sudjeluje u zajedničkoj izvedbi i svoju izvedbu usklađuje s izvedbama drugih
- pjeva najmanje tri kanona.
- izvodi brojalice svirajući dobe i ritam pljeskanjem, sviranjem po tijelu ili na udaraljicama primjerenim uzrastu
- u skladu sa svojim mogućnostima svira jednostavne ritmičke vježbe (ta-te, ta-fa-te-fe, nota s točkom) koristeći notni zapis
- razlikuje naglašene i nenaglašene dobe (tezu i arzu) u taktu i prepoznaje osnovne mjere (2/4, 3/4, 4/4)
- improvizira kratke melodije u C-dur tonalitetu i ritmove na zadani tekst ili stihove
- crtežom ili riječima izražava svoje doživljaje potaknute glazbom.
- upoznaje notno pismo
- navodi tonove C-dur, G-dur i F-dur ljestvice, objašnjavajući osnovne elemente dura.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *autorske i tradicijske pjesme različitih vrsta prilagođene opsegu glasa i sposobnostima učenika*
- *pravila vokalne tehnike (intonacija, dikcija, artikulacija)*
- *glazbeno-izražajne sastavnice (tempo i dinamika).*

KLJUČNI SADRŽAJI

- *mjere 2/4, 3/4, 4/4 (teza, arza, način zapisivanja)*
- *ritam ta-te, tafa-tefe.*
- *nota s točkom*

KLJUČNI SADRŽAJI

- *notno pismo*
- *dur tonalitet (C, G, F).*

Pjevanjem izvodi 10-15 autorskih i tradicijskih pjesama.

Aktivnim sudjelovanjem u pjevanju jednoglasnih pjesama kod učenika će se razvijati osjećaj za intonaciju, melodiju, ritam, tempo i dinamiku.

Učenik se potiče na javnu samostalnu ili skupnu izvedbu u razredu, školi, lokalnoj zajednici.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (jezik i komunikacija, rad na pjesmi), Priroda i društvo (zavičaj), Tjelesna i zdravstvena kultura (pravilno i nepravilno držanje tijela) te međupredmetnim temama: Građanski odgoj i obrazovanje (društvena zajednica) i Kultura življenja (kultura ponašanja i komunikacije).

Učenik improvizira kraće ritamske obrasce i kraće instrumentalne skladbe na udaraljka ili drugome jednostavnom melodijskom glazbalu poštujući glazbeni metar.

Potaknuti učenike na međusobnu interakciju, kroz igre, skupno muziciranje, razne projekte i zadatke.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (rad na tekstu), Matematika (skupovi, dijeljenje, razlomci), Likovna kultura (ilustracija) i Tjelesna i zdravstvena kultura (ritam i motoričke sposobnosti).

Učenici razlikuju note prema visini, trajanju i položaju na notnom crtovlju, te osnovne karakteristike durske ljestvice (građa i funkcije).

Naučene pjesme pjevati tako da se gledaju note radi povezivanja notne slike s kretanjem melodije.

Preporuka je da se kod obrade ljestvice-tonaliteta obrati pozornost na funkcije zbog kasnije obrade glazbenih oblika.

Učenika poticati na svladavanje notnog pisma za potrebe sviranja na dječjem instrumentariju ili drugim jednostavnim melodijskim glazbalima.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (jezik i komunikacija), Likovna kultura (grafički dizajn) i Matematika (dijeljenje).

C
Razumijevanje
glazbe u
kontekstu

C.VI.1

Učenik objašnjava ulogu glazbe u društvu i njezinu primjenu u svakodnevnom životu.

UMP-6.1.3

- na osnovu slušanja i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe i vrste glazbe
- uočava razliku između vrijedne umjetničke glazbe i glazbe koja tu vrijednost nema
- objašnjava društveno-kulturni odnos u kojem se izvodi/izvodila određena tradicijska glazba
- istražuju glazbeno-kulturnu ponudu u vlastitoj sredini.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *cjelovite skladbe*
- *stavci ili ulomci tradicijske i umjetničke glazbe primjerene dobi i sposobnosti učenika.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Temeljem slušanja i izvođenja učenik prepoznaje sličnosti i razlike pojedinih vrsta glazbe kao i različite uloge koje glazba može imati u svakodnevnom životu.

Učenik posjećuje kulturne događaje primjerene dobi učenika, opisuje ih i iznosi svoj stav o njima, stvara naviku posjećivanja i ponašanja u istim.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (književnost), Vjeronauk (blagdani), Priroda (čovjek i priroda), Tjelesna i zdravstvena kultura (ples), Likovna kultura (umjetnička djela) te međupredmetnim temama: Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju) i Građanski odgoj i obrazovanje (društvene zajednice).

- Osnovno
- VII

Godine učenja i podučavanja predmeta: 7

A Slušanje glazbe

[A.VII.1](#)

[A.VII.2](#)

B Stvaralaštvo i reprodukcija

[B.VII.1](#)

[B.VII.2](#)

[B.VII.3](#)

C Razumijevanje glazbe u kontekstu

[C.VII.1](#)

A
Slušanje
glazbe

A.VII.1

Učenik slušno prepoznaje određen broj skladbi.

[UMP-4.2.1](#) [UMP-4.2.3](#)

- prepoznaje i imenuje određen broj skladbi i njihove skladatelje
- slušanjem razlikuje vrste glasova, ansamble, zborove, solo pjesmu
- razlikuje tonski rod glazbenog djela
- slušanjem uočava glavnu temu i njene nastupe
- slušanjem glazbe prepoznaje, opisuje i uspoređuje zvuk glazbala.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *skladbe za slušanje primjerene sadržaju i uzrastu učenika (klasične, tradicijske i zabavne)*
- *vrste pjevačkih glasova (sopran, mezzosopran, alt, tenor, bas, bariton)*
- *vrste zborova (mješoviti, muški, ženski, dječji)*
- *glazbala - žičana glazbala i glazbala s tipkama.*

A.VII.2

Učenik analizira pjesme.

[UMP-4.1.1](#) [UMP-4.2.2](#)

- slušanjem glazbe uočava dinamička nijansiranja unutar glazbenog djela
- prepoznaje tempo skladbe, mjeru, tonski rod, glasove i usvojene ritmičke figure
- jednostavnim rječnikom opisuje karakter slušanog djela.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *pjesme po slobodnom izboru nastavnika*
- *dinamika*
- *tempo*
- *tonski rod*
- *izvođači (glasovi, zborovi, žičana i glazbala s tipkama).*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Učenik prepozna je najmanje petnaest skladbi.

Prilikom slušanja skladbi poželjno je koristiti audio ili videozapis.

Preporučuje se poticanje učenika na višestruko slušanje skladbi koje će omogućiti pamćenje skladbi, imena skladatelja, naziv skladbe i na što višu razinu poznavanje glazbenih djela.

Poželjno je da učenik posjeti najmanje jedan glazbeno-kulturni događaj.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (jezik i komunikacija), Strani jezici (jezik i komunikacija), Geografija (geografski prostorni identitet, regionalni prostorni obuhvat), Vjeronauk (liturgijska glazba) te međupredmetnom temom Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju).

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Tijekom aktivnog slušanja učenici uočavaju dinamičko nijansiranje te prepoznaju izvođače (vrste glasova, zborove i obradena glazbala).

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (obrada teksta, komparacija, metrika), Matematika (brojevi, dijeljenje, razlomci) i Tjelesna i zdravstvena kultura (motorika).

B
Stvaralaštvo i
reprodukcija

B.VII.1

Učenik izvodi autorske i tradicijske pjesme.

[UMP-5.1.1](#) [UMP-5.1.2](#)

B.VII.2

Učenik spaja kratke tekstove s melodijom i ritmom u smislene cjeline.

[UMP-6.1.2](#) [UMP-6.2.2](#)

B.VII.3

Učenik demonstrira osobnu glazbenu kreativnost i vještine.

[UMP-6.2.2](#) [UMP-6.2.3](#)

- razgovjetno pjeva po sluhu ili notnom zapisu određen broj pjesama pri tome pazeći (u skladu s svojim individualnim sposobnostima) na intonaciju, precizan ritam i agogiku
- sudjeluje sukladno svojim mogućnostima i interesima u glazbenim nastupima u školi i izvan nje.
- izvodi brojalice svirajući dobe i ritam pljeskanjem, sviranjem po tijelu ili na udaraljčkama primjerenim uzrastu
- u skladu sa svojim mogućnostima svira usvojene ritmičke vježbe (ta tefe, tafa te, triolu) koristeći notni zapis
- prepoznaje i služi se simbolima notnog pisma za potrebe sviranja i pjevanja
- svira kraće instrumentalne skladbe na melodijskim udaraljčkama (ili nekom drugom melodijskom glazbalu)
- navodi tonove a-mol, e-mol i d-mol ljestvice, objašnjavajući osnovne elemente mola (tonovi, raspored cijelih stupnjeva i polustepena, glavni stupnjevi i njihova funkcija).
- improvizira kratke melodije u a-mol tonalitetu i usvojene ritmove na zadani tekst ili stihove
- crtežom, riječima ili pokretom (plesom) izražava svoje doživljaje potaknute glazbom
- izvodi glazbene igre primjenjujući usvojeno glazbeno znanje
- predstavlja vlastitu izvedbu u razredu ili izvan njega.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *tradicijske pjesme prilagođene opsegu glasa i sposobnostima učenika*
- *intonacija*
- *melodija*
- *ritam*
- *dinamika*
- *tempo*
- *dikcija.*

KLJUČNI SADRŽAJI

- *brojalice*
- *ritam (ta tefe, tafa te)*
- *temeljne oznake notnog pisma, tempa i dinamike.*

KLJUČNI SADRŽAJI

- *nastavnik slobodno oblikuje ove aktivnosti*
- *folklorna tema po slobodnom izboru.*

Pjeva/izvodi najmanje petnaest pjesama.

Kroz analizu i aktivno sudjelovanje u pjevanju kod učenika razvijati osjećaj za preciznu intonaciju, melodiju, ritam, tempo i dinamiku.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (književnost, dijalekti, rad na tekstu), Geografija (geografski prostorni identitet) te međupredmetnim temama: Poduzetništvo i poduzetništvo, Hrvatski jezik (rad na tekstu, metrika), Tjelesna i zdravstvena kultura (ritam, motorika), Matematika (dijeljenje, razlomci, parni i neparni brojevi) i Likovna kultura (grafički dizajn, simboli).

U skladu sa svojim mogućnostima učenici osmišljavaju jednostavnu melodijske i ritamske cjeline uvažavajući glazbeno-izražajne sastavnice.

Preporuka je da se kod obrade ljestvice-tonaliteta obrati pozornost na funkcije zbog kasnije obrade glazbenih oblika.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (rad na tekstu, metrika), Tjelesna i zdravstvena kultura (ritam, motorika), Matematika (dijeljenje, razlomci, parni i neparni brojevi) i Likovna kultura (grafički dizajn, simboli).

Učenika poticati na samostalnu i javnu izvedbu, sudjelujući u aktivnostima pjevanja, sviranja, plesa i pokreta.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Likovna kultura (ilustracija), Tjelesna i zdravstvena kultura (pokret, ples, motorika), Matematika (dijeljenje) i s međupredmetnim temama: Poduzetnost (ind rad, timski rad, ustrajnost, suradnja, cijelo životno učenje, uvažavanje) i Građanski odgoj i obrazovanje (odgovornost, sposobnosti, učenička angažiranost).

C
Razumijevanje
glazbe u
kontekstu

C.VII.1

Učenik objašnjava ulogu glazbe u društvu i njezinu primjenu u svakodnevnom životu.

[UMP-6.1.3](#)

- na osnovu slušanja i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe i vrste glazbe
- razlikuje obilježja tradicijske glazbe užeg i šireg zavičaja te ih stavlja u kontekst s ostalim folklornim elementima (nošnjama, plesovima običajima, pričama, legendama)
- opisuje i uspoređuje građu dur i mol tonaliteta te ih stavlja u kontekst ugođaja djela
- posjećuje glazbene događaje u školi ili široj zajednici te o njima raspravlja i iznosi svoje stavove
- usvojeno znanje povezuje s drugim nastavnim predmetima.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *umjetnička*
- *tradicijska*
- *popularna glazba.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Slušajući i izvodeći različite vrste glazbe, pronalazi mogućnost njihove primjene u svakodnevnom životu.

Preporuka je što je više moguće raditi poveznice s drugim nastavnim predmetima.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (književnost), Likovna kultura (umjetnička djela), Priroda (živa priroda), Geografija (geografski prostorni identitet), Strani jezici (jezik i komunikacija) te međupredmetnom temom Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju).

- Osnovno
- VIII

Godine učenja i podučavanja predmeta: 8

A Slušanje glazbe A.VIII.1 A.VIII.2 A.VIII.3	B Stvaralaštvo i reprodukcija. B.VIII.1 B.VIII.2 B.VIII.3	C Razumijevanje glazbe u kontekstu C.VIII.1
---	--	--

A Slušanje glazbe	A.VIII.1 Učenik razlikuje i međusobno uspoređuje izvođačke sastave.	A.VIII.2 Učenik prepoznaje i međusobno uspoređuje glazbene vrste.	A.VIII.3 Učenik analizira pjesme.
	UMP-4.2.2 UMP-4.2.3	UMP-4.1.1	UMP-4.1.1 UMP-4.1.3
	<ul style="list-style-type: none"> • slušanjem razlikuje vrste glasova, ansamble, zborove • prepoznaje, opisuje i uspoređuje zvuk glazbala i glazbalo svrstava u pripadajuću skupinu. 	<ul style="list-style-type: none"> • slušanjem prepoznaje, uspoređuje i opisuje rondo, temu s varijacijama, složenu trodjelnu pjesmu i glasovirsku minijaturu • prepoznaje osnove složenijih višestavačnih glazbenih oblika (izvođače, broj stavaka, raspored stavaka po tempu i ugođaj stavaka). 	<ul style="list-style-type: none"> • slušanjem analizira glazbene oblike, uočava dinamička nijansiranja unutar glazbenog djela, tempo, mjeru, tonski rod, glasove, glazbala i usvojene ritmičke figure • jednostavnim rječnikom opisuje karakter slušanog djela.
	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI	KLJUČNI SADRŽAJI
	<ul style="list-style-type: none"> • skladbe za slušanje primjerene sadržaju i uzrastu učenika (klasične, tradicijske i zabavne glazbe) • glazbala – drveni/limeni puhači i udaraljke • orkestar. 	<ul style="list-style-type: none"> • rondo • tema s varijacijama • složena trodjelna pjesma • glasovirska minijatura. 	<ul style="list-style-type: none"> • pjesme po slobodnom izboru nastavnika • glazbene sastavnice • glazbala i njihove boje • rondo • tema s varijacijama • složena trodjelna pjesma • glasovirska minijatura.

Učenik prepoznaje do 15 skladbi.

Prilikom slušanja skladbi poželjno je koristiti audio i videozapis.

Preporučuje se poticanje učenika na višestruko slušanje skladbi koje će omogućiti pamćenje skladbi, imena skladatelja, naziv skladbe i na što višu razinu poznavanja glazbenih djela.

Poticati učenika na aktivno slušanje i razumijevanje glazbe, prepoznavanje boje glazbala, pjevačkog glasa, vrste ansambla i glazbene sastavnice.

Poželjno je da učenik posjeti najmanje jedan glazbeno-kulturni događaj.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Biologija (ljudsko tijelo). Geografija (geografski prostorni identitet) te međupredmetnom temom Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju).

Učenik uspoređuje i opisuje glazbene oblike - rondo, temu s varijacijama, složenu trodijelnu pjesmu i glasovirsku minijaturu.

Složeni višestavačni oblici (sonata, simfonija, koncert komorna glazba i suite) rade se samo informativno tj. izvođač, broj stavaka i kontrast stavaka po tempu i ugođaju.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnoga predmeta Hrvatski jezik (strukturna obilježja književnog teksta).

Tijekom aktivnog slušanja učenici uočavaju sastavnice glazbenog djela s naglaskom na izvođače, vrstu i oblik.

Zadatci za analizu, koji se stavljaju pred učenika trebaju biti primjereni njihovom uzrastu i sposobnostima.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (rad na tekstu, metrika), Strani jezici (jezik i komunikacija) i Matematika (brojevi, dijeljenje, razlomci).

B
Stvaralaštvo i
reprodukcija.

B.VIII.1

Učenik pjevanjem, sviranjem i pokretom izvodi umjetničku, tradicijsku, popularnu i duhovnu glazbu te sudjeluju u različitim glazbenim igrama i aktivnostima glazbenog stvaralaštva.

[UMP-6.2.1](#) [UMP-6.2.3](#)

B.VIII.2

Učenik pjeva po sluhu i notnom tekstu razvijajući pri tome glazbenu pismenost.

[UMP-5.1.2](#) [UMP-5.2.2](#)

B.VIII.3

Učenik demonstrira osobnu glazbenu kreativnost i vještine.

[UMP-6.1.2](#) [UMP-6.2.2](#)

- razgovjetno pjeva po sluhu ili notnom zapisu određen broj pjesama pri tome pazeći (u skladu sa svojim individualnim sposobnostima) na intonaciju, precizan ritam i agogiku
- sudjeluje sukladno svojim mogućnostima i interesima u glazbenim nastupima u školi i izvan nje
- izvodi zavičajne tradicijske napjeve.
- interpretira naučenu skladbu po sluhu i notnom tekstu poštujući oznake za dinamiku, tempo i metar
- razvija osjećaj za visinu i trajanje tona
- razlikuje i objašnjava glazbene znakove u notnom tekstu (dinamika, tempo, taktica, teza, arza...)
- objašnjava pojmove ljestvica, stupanj, stepen, polustepen
- uočava i objašnjava povišene i snižene tonove (povisilice, snizilice, razrješilicu).
- kreativno izražava doživljaj glazbe pjevanjem, pokretom, mimikom i gestikulacijom
- osmišljava scenarij za glazbeni igrokaz na osnovi teksta i melodije naučenih pjesama
- sudjeluje u pripremi i realizaciji glazbeno-scenskih izvedbi za školske i druge manifestacije
- razvija glazbenu kreativnost i vještine koristeći instrumente i koreografiju plesa.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *tradicijska glazba*
- *umjetnička glazba*
- *duhovna glazba*
- *domoljubna glazba*
- *gregorijanski koral*
- *gospel*
- *spiritual.*

KLJUČNI SADRŽAJI

- *pjesme i skladbe prilagođene uzrastu, interesu i sposobnostima učenika.*

KLJUČNI SADRŽAJI

- *nastavnik slobodno oblikuje ove aktivnosti*
- *tema po slobodnom izboru.*

Pjeva/izvodi do 15 pjesama.

Učenik se može stvaralački izražavati sudjelujući u aktivnostima pjevanja, sviranja, pokreta i plesa, samostalno ili u skupini.

Sat podijeliti na različite kratke glazbene aktivnosti (pjevanje, sviranje, ples) što će smanjiti monotoniju u razredu i držati učenike aktivnim.

Poticati učenike na istraživanje i prikupljanje (audio zapisom) tradicijske glazbe svog užeg zavičaja.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima

nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (jezik i komunikacija, dikcija, dijalekti), Tjelesna i zdravstvena kultura (ples, ritam, pokret, pravilno držanje tijela), Geografija (geografski prostorni identitet) i

s međupredmetnim temama: Poduzetnost (suradnja, odgovornost i motivacija) i Građanski odgoj i obrazovanje (sposobnost, učenička angažiranost).

Učenike poticati na zajedničku izvedbu pjesama usklađujući vlastitu izvedbu s izvedbom drugih učenika.

Poticati učenike na međusobnu interakciju kroz skupno muziciranje, ples, razne projekte i zadatke.

Učenike poticati na javnu, samostalnu ili skupnu izvedbu u školi i lokalnoj zajednici.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (jezik i komunikacija, dikcija) i Likovna kultura (grafički dizajn).

Učenika poticati na samostalnu i javnu izvedbu, sudjelujući u aktivnostima pjevanja, sviranja, plesa i pokreta.

U školskim igrokazima i predstavama poticati učenika da samostalno odabiru primjerenu glazbenu podlogu.

Nastavnik odabire jednu ili više aktivnosti za realizaciju ishoda sukladno interesu i sposobnosti učenika te mogućnostima ostvarenja.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (jezik i komunikacija), Tjelesna i zdravstvena kultura (ples, pokret) i s međupredmetnim temama: Poduzetnost (suradnja, odgovornost i motivacija) i Građanski odgoj i obrazovanje (učenička angažiranost).

C
Razumijevanje
glazbe u
kontekstu

C.VIII.1

Učenik istražuje ulogu glazbe
u društvu i njezinu primjenu
u svakodnevnom životu.

UMP-6.1.3

- istražuje utjecaj
tradicijske glazbe na
razvoj klasične i
popularne glazbe
- posjećuje glazbene
događaje u školi ili široj
zajednici te o njima
raspravlja i iznosi svoje
stavove
- usvojeno znanje
povezuje s drugim
nastavnim predmetima.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *umjetnička glazba*
- *tradicijska glazba*
- *duhovna glazba.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Slušajući i izvodeći različite vrste glazbe, pronalazi mogućnost njihove primjene u svakodnevnom životu.

Preporuka je što je više moguće raditi poveznice s drugim nastavnim predmetima.

Posjećuje kulturne događaje (primjereni uzrastu), opisuje svoje mišljenje o njima, stvara naviku posjećivanja i ponašanja u istima.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Geografija (geografski prostorni identiteti), Vjeronauk (liturgijsko pjevanje) te međupredmetnim temama: Građanski odgoj i obrazovanje (društvena zajednica) i Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju).

- Osnovno
- IX

Godine učenja i podučavanja predmeta: 9

A Slušanje glazbe.

[A.IX.1](#)

[A.IX.2](#)

[A.IX.3](#)

B Stvaralaštvo i reprodukcija.

[B.IX.1](#)

[B.IX.2](#)

C Razumijevanje glazbe u kontekstu.

[C.IX.1](#)

[C.IX.2](#)

[C.IX.3](#)

A Slušanje glazbe.	A.IX.1 Učenik prepoznaje i uspoređuje glazbu različitih razdoblja (stilova).	A.IX.2 Učenik obrazlaže osnovna obilježja glazbenih stilova.	A.IX.3 Učenik slušno i vizualno prepoznaje glazbeno-scenske i koncertne vrste.
	<p>UMP-4.1.1UMP-4.1.2</p> <ul style="list-style-type: none"> • slušno prepoznaje izražajna sredstva i uočava razlike u skladbama različitih glazbenih stilova • uspoređuje scenske i koncertne glazbene vrste • objašnjava različite vrste glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz-glazba) • iznosi osobni doživljaj slušanog djela, s kritičkim osvrtom. 	<p>UMP-4.1.2</p> <ul style="list-style-type: none"> • navodi glavne karakteristike glazbenih stilova • uspoređuje i prepoznaje razlike i sličnosti među stilovima • izrađuje i demonstrira prezentacije na temu stilova u glazbi potičući timski rad. 	<p>UMP-4.1.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • objašnjava i uspoređuje glazbeno-scenske vrste prema njihovim značajkama; opisuje organizaciju ovih djela, raspoznaje njihove elemente • objašnjava ulogu vizualne komponente u scenskim djelima, te odnos teksta i glazbe • navodi ulogu svih sudionika u stvaranju i izvođenju nekog scenskog djela • posjećuje i prisustvuje bar jednom takvom događaju (posjet kazalištu, koncertnim izvedbama, dječjim predstavama, glazbenim igrokazima i sl.).
	<p>KLJUČNI SADRŽAJI</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>opera</i> • <i>opereta</i> • <i>muzikl</i> • <i>balet</i> • <i>popularna glazba - jazz.</i> 	<p>KLJUČNI SADRŽAJI</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>srednji vijek</i> • <i>renesansa</i> • <i>barok</i> • <i>bečka klasika</i> • <i>romantizam</i> • <i>glazba 20. stoljeća.</i> 	<p>KLJUČNI SADRŽAJI</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>uvertira</i> • <i>arija</i> • <i>recitativ</i> • <i>zbornski brojevi</i> • <i>plesni brojevi.</i>

Učenik prepozna je do 15 skladbi.

Prilikom slušanja skladbi poželjno je koristiti audio i videozapis.

Preporučuje se poticanje učenika na višestruko slušanje skladbi koje će omogućiti pamćenje skladbi, imena skladatelja, naziv skladbe i na što višu razinu poznavanje glazbenih djela.

Poticati učenika na aktivno slušanje i razumijevanje glazbe, prepoznavanje stilskih obilježja i glazbeno-scenskih oblika.

Sve glazbeno-scenske vrste poželjno je upoznavati audiovizualno u cilju razlikovanja glazbenih brojeva (uvertira, arija, recitativ zborovi, plesni brojevi), opisivanja organizacije glazbeno-scenskih vrsta.

Objašnjava uloge svih sudionika u stvaranju i izvedbi određene glazbeno-scenske vrste, te opisuje povezanost glazbe i drugih umjetnosti u operi, opereti, mjuziklu i baletu.

Poželjno je da učenik posjeti najmanje jedan glazbeno-kulturni događaj.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (stilski razdoblja, kazalište), Geografija (geografski prostorni identitet) i s međupredmetnom temom Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju).

Upoznati učenike s osnovnim obilježjima stilskih razdoblja; vremensko trajanje, značajke, glazbene vrste, najznačajnije predstavnike i djela.

Upoznati učenike s pojedinim stilovima glazbe 20. i 21. stoljeća ne ulazeći detaljno u značajke.

Naglasak staviti na afro-američki folklor te popularnu i jazz-glazbu.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (stilski razdoblja), Geografija (geografski prostorni identitet) i s međupredmetnom temom Građanski odgoj i obrazovanje (učenička angažiranost, društvena zajednica).

Tijekom aktivnog slušanja učenici uočavaju sastavnice glazbenog djela s naglaskom na izvođače, vrstu i oblik.

Zadatci za analizu, koji se stavljaju pred učenika trebaju biti primjereni njihovom uzrastu i sposobnostima.

Sve glazbeno-scenske vrste poželjno je upoznavati audiovizualno u cilju razlikovanja glazbenih brojeva (uvertira, arija, recitativ zborovi, plesni brojevi), opisivanja organizacije glazbeno-scenskih vrsta.

Usmjeriti pozornost učenika na povezanost glazbe i drugih umjetnosti u operi, opereti, mjuziklu i baletu.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (književnost, kazalište, nacionalni identitet i kultura, libreto), Likovna kultura (kostimografija, scenografija) i s međupredmetnom temom Građanski odgoj i obrazovanje (osobna angažiranost).

B
Stvaralaštvo i
reprodukcija.

B.IX.1

**Učenik pjeva po sluhu i notnom tekstu
razvijajući glazbeno pamćenje.**

[UMP-5.1.1](#) [UMP-5.1.2](#)

- interpretira naučene skladbe po sluhu, proširujući vlastiti tonki opseg
- pokazuje veću izražajnost pri izvođenju poštujući već poznate elemente (tempo, mjera, dinamika).

KLJUČNI SADRŽAJI

- *pjesme i skladbe prilagođene uzrastu, interesu i sposobnostima učenika.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Pjeva/izvodi do 10 pjesama.

Kod učenika razvijati tehniku lijepog pjevanja, artikulaciju, fraziranje i dikciju.

Usmjeravati učenika na pravilno disanje i držanje tijela prilikom pjevanja.

Učenike poticati na zajedničku izvedbu pjesama usklađujući vlastitu izvedbu s izvedbom drugih učenika.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (jezik i komunikacija, dikcija, artikulacija), Tjelesna i zdravstvena kultura (pravilan položaj tijela) i s međupredmetnom temom Poduzetnost (suradnja, odgovornost, motivacija).

B.IX.2

**Učenik primjenjuje notni zapis na
instrumentariju kroz reprodukciju pri
skupnom muziciranju.**

[UMP-5.2.1](#) [UMP-5.2.2](#)

- izvodi jednostavne melodije na dostupnim glazbalima
- sudjeluje u različitim glazbenim igrama i aktivnostima glazbenog stvaralaštva
- izražava se pokretom uz glazbu prateći glazbeno-izražajne sastavnice prilagođavajući se stilskim obilježjima pjesme/plesa.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *pjesme i skladbe prilagođene uzrastu, interesu i sposobnostima učenika.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Usmjeravati učenike na međusobnu interakciju kroz skupno muziciranje, ples, razne projekte i zadatke.

Učenike poticati na javnu, samostalnu ili skupnu izvedbu u školi i lokalnoj zajednici.

Motivirati učenike na samostalno izvođenje jednostavnih notnih zapisa na dostupnom instrumentariju uz primjenu svih ranije usvojenih znanja o glazbi.

Učenika potaknuti na korištenje računalnih programa za notografiju i audio zapise.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Tjelesna i zdravstvena kultura (ritam, ples, motorika, pravilno držanje tijela), Likovna kultura (grafički dizajn), Matematika (brojevi, dijeljenje, razlomci) i s međupredmetnim temama: Građanski odgoj i obrazovanje (odgovornost i osobna angažiranost), Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju) i Poduzetnost (suradnja, odgovornost, motivacija).

C
Razumijevanje
glazbe u
kontekstu.

C.IX.1

**Učenik procjenjuje ulogu
glazbe u društvu i njezinu
primjenu u svakodnevnom
životu.**

[UMP-4.1.3](#) [UMP-6.1.3](#)

C.IX.2

**Učenik prepoznaje
povezanost glazbe i ostalih
umjetnosti u različitim
vremenskim
razdobljima (stilovima).**

[UMP-4.1.1](#) [UMP-4.1.2](#)

C.IX.3

**Učenik iznosi (obrazlaže)
vlastiti doživljaj glazbe.**

[UMP-6.1.2](#)

- povezuje značaj i primjenu glazbe u različitim prigodama (koncerti, svečanosti, običaji, tradicija)
- uspoređuje tekstove i glazbu različitih žanrova iznoseći svoj stav o njenom utjecaju na društvo u cjelini
- daje kritički osvrt na klasičnu i suvremenu glazbu
- usvojeno znanje povezuje s drugim nastavnim predmetima.
- uočava vezu i opisuje razvoj glazbe i ostalih umjetnosti kroz povijest
- pronalazi sličnosti u razvoju različitih umjetnosti i znanosti.
- opisuje i vrednuje skladbe na osnovi slušanja i pjevanja
- razlikuje vrijednu umjetničku glazbu od one koja tu vrijednost nema.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *cjelovite skladbe, stavci ili ulomci kojima je izraženo prožimanje elemenata različitih vrsta glazbe.*

KLJUČNI SADRŽAJI

- *umjetnička stilska razdoblja.*

KLJUČNI SADRŽAJI

- *cjelovite skladbe, stavci ili ulomci kojima je izraženo prožimanje elemenata različitih vrsta glazbe.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Isticati važnost utjecaja glazbe na formiranje moralnih i estetskih osobina čovjeka.

Slušajući i izvodeći različite vrste glazbe, pronalazi mogućnost njihove primjene u svakodnevnom životu.

Preporučuje se što je više moguće raditi poveznice s drugim nastavnim predmetima.

Posjećuje kulturne događaje (primjerene uzrastu), opisuje svoje mišljenje o njima, stvara naviku posjećivanja i ponašanja u istima.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (stilovi, kazalište, književnost), Likovna kultura (scena), Vjeronauk (liturgijsko pjevanje) i Povijest (društvo kroz povijest).

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Za ostvarivanje ovog ishoda neophodna su audiovizualna sredstva.

Usmjeravati učenika za pronalaženja veze između glazbe i drugih umjetnosti.

Poticati učenike na uporabu IKT-a u svrhu razvoja kritičkog načina razmišljanja.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (stilovi), Povijest (društvo kroz povijest) i s međupredmetnom temom Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju).

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Poticati učenike na iznošenja osobnog doživljaja slušanih skladbi, prepoznavanje umjetničkih vrijednih elemenata i iznošenje kritičkog stava.

Preporuka je da nastavnik organizira kvizove, debate, asocijacije itd.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajem nastavnoga predmeta Hrvatski jezik (jezik i komunikacija) i s međupredmetnom temom Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju).

- Srednje
- I

Godine učenja i podučavanja predmeta: 10

A Slušanje glazbe

[A.I.1](#)

[A.I.2](#)

B Stvaralaštvo i reprodukcija

[B.I.1](#)

C Razumijevanje glazbe u kontekstu

[C.I.1](#)

[C.I.2](#)

A Slušanje glazbe	A.I.1 Učenik slušno razlikuje određen broj skladbi.	A.I.2 Učenik analizira sastavnice glazbenog djela.
	<p>UMP-4.1.1UMP-4.1.2</p> <ul style="list-style-type: none"> • slušanjem učenik razlikuje obilježja klasične, tradicijske i zabavne glazbe • objašnjava obilježja užeg i šireg zavičajnog područja, tradicijska glazbala i načine pjevanja • slušno razlikuje duhovnu i svjetovnu glazbu srednjeg vijeka i renesanse • prepoznaje glazbala i izvođačke sastave u klasičnoj glazbi • razlikuje psalmodijsko, antifonalno i rezponzorijalno pjevanje • razlikuje silabički i melizmatički način uglazbljivanja 	<p>UMP-4.1.1UMP-4.2.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • razlikuje glazbeni slog (polifoni, homofoni i monofoni); tempo i dinamiku; tonsku građu, razlikuje ritamske figure i obilježja ritma • opisuje polifonu tehniku skladanja • slušno razlikuje različite skupine vokalnih, instrumentalnih i vokalno-instrumentalnih sastava te jednostavnije oblike glazbenog djela.
	<p>KLJUČNI SADRŽAJI</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>skladbe za slušanje iz razdoblja starog vijeka, srednjeg vijeka i renesanse</i> • <i>tradicijska glazba</i> • <i>klasična i zabavna glazba</i> • <i>duhovna i svjetovna glazba srednjeg vijeka i renesanse</i> • <i>glazbala i izvođački sastavi.</i> 	<p>KLJUČNI SADRŽAJI</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>glazbeni slog</i> • <i>tempo</i> • <i>dinamika</i> • <i>ritam i njegova obilježja</i> • <i>vrste glasova.</i> • <i>harmonija (intervali)</i> • <i>melodija</i> • <i>osnovna obilježja vokalne polifonije</i> • <i>jednostavni oblici glazbenog djela</i> • <i>vokalni, instrumentalni i vokalno-instrumentalni sastavi.</i>

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Učenik poznaje najmanje 15 skladbi iz razdoblja starog i srednjeg vijeka te renesanse.

Prilikom slušanja skladbi poželjno je koristiti audio ili videozapis.

Preporučuje se aktivno slušanje što podrazumijeva prepoznavanje stila, skladatelja, razliku vokalne i instrumentalne glazbe, duhovne i svjetovne glazbe.

Slušanje skladbi iz različitih regija (tradicijske skladbe okolnih regija).

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Geografija (geografski prostorni identitet), Hrvatski jezik (jezik i komunikacija, antika, srednji vijek), Povijest (antika, srednji vijek), Latinski jezik (jezik i komunikacija), Biologija (ljudsko tijelo) i Vjeronauk (liturgijsko pjevanje).

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Za upoznavanje osnovnih sastavnica glazbe kao i prepoznavanje oblika glazbenog djela, potrebno je skladbu poslušati u cijelosti, nekoliko puta.

Preporučuje se otići na koncerte s različitim izvođačima, koji će pomoći učeniku pri prepoznavanju i uočavanju razlika u različitim skupinama vokalnih, instrumentalnih i vokalno-instrumentalnih izvođača.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Matematika (brojevi, razlomci, dijeljenje), Fizika (akustika), Biologija (ljudsko tijelo), Hrvatski jezik (rad na tekstu), Latinski jezik (rad na tekstu) i Vjeronauk (liturgijsko pjevanje).

B
Stvaralaštvo i
reprodukcija

B.1.1

**Učenik kreira različite
glazbene aktivnosti u skladu
s vlastitim interesima i
sklonostima.**

[UMP-6.1.2](#) [UMP-6.2.3](#)

- primjenjuje glazbeno znanje stečeno u osnovnoj školi za sudjelovanje u svim školskim glazbenim aktivnostima, priredbama i koncertima
- istražuje različite vrste glazbe
- u sklopu nastave upoznaje i istražuje tradicijsku glazbu (vokalnu i instrumentalnu), glazbala i nošnje
- sudjeluje na glazbenim događajima te opisuje svoj doživljaj
- stvara glazbu ovisno o interesu i mogućnostima
- izvodi osnovne elemente tjeloglazbe
- stvara osobnu playlistu glazbe za različite namjene

KLJUČNI SADRŽAJI

- *tradicijska glazbala i nošnje*
- *improvizacija*
- *glazbeno stvaralaštvo*
- *reprodukcija glazbe.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Učenicima ponuditi glazbene aktivnosti u kojima će on moći iskoristiti svoje bogato iskustvo pjevanja u osnovnoj školi, te aktivnosti u kojima će moći iskoristiti sve što su naučili o glazbi u osnovnoj školi, te dalje raditi na razvoju tih sposobnosti (preko aktivnosti u zboru, školskom orkestru ili različitim glazbenim priredbama).

Poticati učenike na javnu samostalnu ili skupnu izvedbu u razredu, školi, lokalnoj zajednici.

Učenik može aktivno sudjelovati u glazbi, kao sudionik, ali i kao slušatelj koji će poslije pisanim putem iznositi svoje komentare i dojmove o glazbi.

Preporučuje se posjet probama raznih kulturno-umjetničkih društava radi što boljeg upoznavanja i zbližavanja s tradicijskom glazbom užeg zavičaja.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (rad na tekstu, dikcija, artikulacija), Tjelesna i zdravstvena kultura (ritam, pokret, motorika, pravilno držanje tijela) te međupredmetnim temama: Građanski odgoj i obrazovanje (odgovornost, sposobnost, učenička angažiranost), Poduzetnost (suradnja, odgovornost, motivacija) i Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju).

C
Razumijevanje
glazbe u
kontekstu

C.1.1

Učenik opisuje različite vrste glazbe.

UMP-4.2.3

- upoznaje i povezuje tradicijsku glazbu svojeg zavičaja s tradicijskom glazbom drugih naroda
- razlikuje klasičnu, tradicijsku i zabavnu glazbu
- različite vrste glazbe stavlja u kontekst vremena i društvenih zbivanja
- opisuje vlastiti susret s glazbom
- koristi se temeljnom glazbenom terminologijom

KLJUČNI SADRŽAJI

- vrste glazbe
- tradicijska glazba u domovini i svijetu
- antika, srednji vijek i renesansa

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Temeljem slušanja i izvođenja učenik prepoznaje sličnosti i razlike pojedinih vrsta glazbe kao i različite uloge koje glazba može imati u svakodnevnom životu.

Učenik posjećuje kulturne događaje, opisuje svoje mišljenje o njima, stvara naviku posjećivanja i ponašanja u istim.

Poželjno je posjetiti festival tradicijske glazbe, obići muzeje koji čuvaju elemente iz glazbene tradicije ili obići mjesna kulturno-umjetnička društva, pratiti njihove probe, naučiti tradicijske pjesme ili plesove, ili raditi na zajedničkim projektnim aktivnostima.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Geografija (geografski prostorni identitet), Hrvatski jezik (jezik i komunikacija, narječje, dijalekt) i Tjelesna i zdravstvena kultura (ritam, metar, ples).

C.1.2

Učenik povezuje povijesni razvoj glazbe od njenog nastanka do kraja 16. stoljeća.

UMP-4.1.1

- opisuje glazbena djela antike, srednjeg vijeka i renesanse
- stilska razdoblja povezuje s društvenim okruženjem, stupnjem razvijenosti i stilom tadašnjeg života kako bi dobio potpun uvid u umjetnički izraz i značajke pojedinog stila
- usvojeno znanje povezuje s drugim predmetima i društvenim prilikama koje su utjecale na razvoj kulture i umjetnosti.

KLJUČNI SADRŽAJI

- uloga glazbe u društvu
- stilska razdoblja: stari vijek (grčka i rimska glazba), srednji vijek (crkvena i svjetovna glazba, jednoglasna i višeglasna), renesansa (vokalna polifonija).

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Kronološki poredati stilska razdoblja od nastanka glazbe do kraja renesanse te društveno-političke prilike koje su utjecale na razvoj glazbe (preporučuje se posjetiti muzej ili izložbu s eksponatima iz perioda antike, srednjeg vijeka ili renesanse).

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (antika, srednji vijek), Latinski jezik (jezik i komunikacija) i Vjeronauk (liturgijsko pjevanje).

- Srednje
- II

Godine učenja i podučavanja predmeta: 11

A Slušanje glazbe

[A.II.1](#)

[A.II.2](#)

B Stvaralaštvo i reprodukcija

[B.II.1](#)

C Razumijevanje glazbe u kontekstu

[C.II.1](#)

[C.II.2](#)

A Slušanje glazbe	A.II.1 Učenik razlikuje određen broj skladbi.	A.II.2 Učenik analizira sastavnice glazbenog djela.
	<p>UMP-4.1.1UMP-4.2.3</p> <ul style="list-style-type: none"> • razlikuje najmanje 15 skladbi i njihove skladatelje iz razdoblja baroka i klasicizma • slušno prepoznaje i razlikuje glazbala i izvođačke sastave baroka i klasicizma. <p>KLJUČNI SADRŽAJI</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>skladbe baroka i klasicizma</i> • <i>crkvena i dvorska glazba</i> • <i>vokalna, instrumentalna i vokalno-instrumentalna glazba</i> • <i>glazbala i izvođački sastavi baroka i klasicizma (do L. van Beethovena).</i> 	<p>UMP-4.1.1UMP-4.1.2</p> <ul style="list-style-type: none"> • slušanjem glazbe prepoznaje i imenuje sastavnice glazbenog djela (izvođače, agogiku, glazbeni slog, basso continuo, monotematiku/bitematiku, tonsku građu) • slušno razlikuje instrumentalne i vokalno-instrumentalne glazbene oblike 17. i 18. stoljeća. <p>KLJUČNI SADRŽAJI</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>sastavnice glazbenog djela</i> • <i>instrumentalna polifonija</i> • <i>glazbeni oblici baroka i klasicizma</i>

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Učenik poznaje 15 skladbi iz razdoblja baroka i klasicizma.

Preporučuje se upotreba raznih video i audio pomagala u učionici, kao i odlazak na koncerte i ostala glazbena događanja, da bi učenik što bolje mogao savladati poznavanje glazbenih djela.

Preporučuje se aktivno i višestruko slušanje, što će rezultirati prepoznavanjem stila, skladatelja, te razliku između vokalne, instrumentalne i vokalno-instrumentalne glazbe.

Za upoznavanje instrumenata koristiti sav instrumentarij koji škola posjeduje, a ako je moguće, ostvariti suradnju i posjetiti glazbene škole te uživo poslušati i vidjeti instrumente.

Pri slušanju obratiti pažnju na instrumentalne sastave u različitim skladbama i uočiti specifičnosti koje ima barokni ili klasicistički instrumentalni sastav.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (barok, klasicizam), Latinski jezik (jezik i komunikacija), Strani jezici (jezik i komunikacija) te međupredmetnom temom Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju).

B
Stvaralaštvo i
reprodukcija

B.II.1

**Učenik kreira različite
glazbene aktivnosti u skladu
s vlastitim interesima i
sklonostima.**

[UMP-6.1.3](#) [UMP-6.2.3](#)

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporučuje se poticati aktivno slušanje glazbe kod učenika, skladbe slušati višekratno.

Pri svakom slušanju od učenika tražiti da uočavaju, imenuju i opisuju neke od sastavnica glazbenog djela, kao npr. monotematičnost, imitaciju, homofoniju, polifoniju, monodiju i sl.

Poticati učenike na prepoznavanje dijelova vokalno-instrumentalnih vrsta: arija, recitativa, uvertira, zborova, plesnih brojeva.

Nakon slušanja skladbi s učenicima uvijek prokomentirati odslušano, te ih razgovorom poticati da samostalno donose zaključke.

Pratiti koncertni program koji se održava u gradu te svakako posjetiti koncerte na kojima se izvodi glazba majstora baroka i klasicizma.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (jezik i komunikacija, književnost, kazalište, libreto) i Likovna umjetnost (kostimografija i scenografija).

- ovisno o mogućnostima i interesu sudjeluje u glazbenim aktivnostima škole, u vidu pjevanja i sviranja na raznim školskim glazbenim aktivnostima, ali i izvan nje
- naučeno gradivo pokazuje kroz prezentacije i seminare
- pronalazi emisije, reklame, animirane filmove i filmove u kojima se pojavljuje glazba baroka i klasicizma (Bach, Vivaldi, Händel, Mozart, Haydn)
- aktivira vlastitu kreativnost putem različitih glazbenih računalnih programa, istražujući i kombinirajući različite zvukovne, ritamske i instrumentalne kombinacije.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *školske glazbene aktivnosti, priredbe i koncerti*
- *glazba baroka i klasicizma u svijetu filma i televizije*
- *stvaranje i reprodukcija glazbe.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Učenik se potiče na javnu samostalnu ili skupnu izvedbu u razredu, školi, lokalnoj zajednici.

Učenje o povijesti glazbe i skladateljima koji su živjeli u tom razdoblju može se učiniti zanimljivijim tako što će se učenike poticati na istraživanje uloge glazbe u filmovima ili na televiziji.

Prikazati im nekoliko primjera u kojima je glazba skladatelja baroka i klasicizma iskorištena za potrebe filmova ili TV emisija (film Amadeus, emisija TV Kalendar i sl.).

Iskoristiti njihovu zainteresiranost i znanje o tehnologiji te im pomoći da svladaju osnove u nekim glazbenim programima koji omogućavaju stvaranje vlastitih glazbenih ritamskih i melodijskih kombinacija.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (rad na tekstu, dikcija, artikulacija), Tjelesna i zdravstvena kultura (ritam, motorika, pravilno držanje tijela) i s međupredmetnim temama Građanski odgoj i obrazovanje (osobna angažiranost), Poduzetnost (suradnja, odgovornost, motivacija) i Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju).

UMP-4.1.1

- objašnjava povijesne događaje, društveno okruženje i način života 17. i 18. stoljeća koji su utjecali na glazbu
- povezuje glazbene oblike 17. i 18. stoljeća
- analizira izvođačke sastave baroka i klasicizma.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *povijesne činjenice o glazbi baroka i klasicizma*
- *glazbeni oblici 17. i 18. stoljeća (koncert, suita, fuga, sonata, opera, oratorij, simfonija)*
- *glazbala i izvođački sastavi baroka i klasicizma.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Zajedno s učenicima analizirati i uočiti razlike između glazbenih razdoblja baroka i klasicizma.

Klasicizam raditi do L. van Beethovena (koji se obrađuje kao nastavna cjelina na početku 3.razreda, kao spona između bečke klasike i romantizma).

Učenicima preporučiti knjige koje mogu pročitati o tom razdoblju ili zajedno pogledati filmove i/ili dokumentarce koji govore o različitim umjetnicima iz tog razdoblja.

Barem jednom godišnje otići s učenicima na koncert klasične glazbe, te stečeno znanje o tim stilskim razdobljima primijeniti analizirajući poslušana glazbena djela.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (književnost, kazalište, libreto), Vjeronauk (liturgijsko pjevanje) i s međupredmetnom temom Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju).

UMP-6.1.3

- kronološki određuje trajanje stilskih razdoblja baroka i klasicizma, njihove predstavnike i glazbeno-stilske značajke
- usvojeno znanje povezuje s drugim predmetima i društvenim prilikama koje su utjecale na razvoj kulture i umjetnosti.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *povijesne činjenice o razvoju glazbe baroka i klasicizma*
- *glavni predstavnici barokne i klasicističke glazbe*
- *glazbeno-stilske značajke baroknog/klasicističkog razdoblja.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Znanje o razvoju glazbe tog razdoblja iskoristiti za proučavanje njezinog utjecaja na suvremenu kulturu.

Preporučuje se istražiti povijesni kontekst koji je utjecao na razvoj glazbe – društveno okruženje, događanja u ostalim umjetnostima, način života umjetnika, ali i ostalih društvenih slojeva.

Analizirati i istražiti s učenicima tzv. Mozart efekt. Ukazati učenicima na primjenu glazbe u liječenju – muzikoterapiju.

Istražiti koliko su povijesne prilike utjecale na život tadašnjih glazbenika.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (barok, klasicizam, književnost) i s međupredmetnom temom Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju).

- Srednje
- III

Godine učenja i podučavanja predmeta: 12

A Slušanje glazbe

[A.III.1](#)

[A.III.2](#)

B Stvaralaštvo i reprodukcija

[B.III.1](#)

C Razumijevanje glazbe u kontekstu

[C.III.1](#)

[C.III.2](#)

A Slušanje glazbe	A.III.1 Učenik razlikuje određen broj skladbi.	A.III.2 Učenik analizira sastavnice glazbenog djela.
	<p>UMP-4.1.1UMP-4.2.3</p> <ul style="list-style-type: none"> • razlikuje najmanje 15 skladbi i njihove skladatelje iz razdoblja romantizma i najznačajnija djela L. van Beethovena kao spone između bečke klasike i romantizma • slušanjem učenik prepoznaje obilježja klasične, nacionalne, programne i zabavne glazbe 19. stoljeća • uspoređuje glazbala i izvođačke sastave romantizma. <p>KLJUČNI SADRŽAJI</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>skladbe i skladatelji romantizma</i> • <i>umjetnička, nacionalna (nacionalne škole), programna i zabavna glazba romantizma</i> • <i>obilježja glazbe 19. stoljeća</i> • <i>glazbala i izvođački sastavi romantizma.</i> 	<p>UMP-4.1.1UMP-4.2.3</p> <ul style="list-style-type: none"> • slušanjem glazbe prepoznaje i imenuje sastavnice glazbenog djela u romantizmu te promjene koje su nastale u odnosu na prethodna razdoblja • uspoređuje značajke različitih nacionalnih glazbenih stilova • objašnjava razliku između apsolutne i programne glazbe, te svoje zaključke potkrepljuje glazbenim primjerima. <p>KLJUČNI SADRŽAJI</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>glazbeni oblici romantizma</i> • <i>sastavnice glazbenog djela u romantizmu</i> • <i>obilježja nacionalne glazbe.</i> • <i>apsolutna i programna glazba.</i>

Učenik poznaje 15 skladbi iz razdoblja romantizma.

Preporučuje se upotreba raznih video i audio pomagala u učionici, kao i odlazak na koncerte i ostala glazbena događanja, da bi učenik što bolje mogao savladati poznavanje glazbenih djela.

Preporučuje se aktivno i višestruko slušanje, što će rezultirati prepoznavanjem stila, skladatelja, te razliku između vokalne, instrumentalne i vokalno-instrumentalne glazbe.

Za upoznavanje instrumenata koristiti sav instrumentarij koji škola posjeduje, a ako je moguće, ostvariti suradnju i posjetiti glazbene škole te uživo poslušati i vidjeti instrumente.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (romantizam, književnost, nacionalni stil), Likovna umjetnost (tradicijski ukrasi naroda, umjetnik, umjetnička djela i arhitektura 19. st.), Psihologija (emocije, percepcija) te s međupredmetnom temom Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju).

B
Stvaralaštvo i
reprodukcija

B.III.1

**Učenik kreira različite
glazbene aktivnosti u skladu
s vlastitim interesima i
sklonostima.**

[UMP-6.1.3](#) [UMP-6.2.3](#)

Preporučuje se poticati aktivno slušanje glazbe kod učenika, skladbe slušati višestruko.

Pri svakom slušanju od učenika tražiti da uočavaju, imenuju i opisuju neke od karakteristika programne i zabavne glazbe, kao i obilježja glazbe nacionalnih škola u romantizmu.

Nakon slušanja skladbi s učenicima uvijek prokomentirati odslušano, te ih razgovorom poticati da samostalno donose zaključke.

Pratiti koncertni program koji se održava u gradu te svakako posjetiti koncerte na kojima se izvodi glazba romantizma.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (književnost, nacionalni stil, romantizam), Likovna umjetnost (romantizam, umjetnička djela i arhitektura, tradicijski ukrasi narodne umjetnosti), Logika (argumentacija) i Geografija (geografski prostorni identitet).

- ovisno o mogućnostima i interesu sudjeluje u glazbenim aktivnostima škole, u vidu pjevanja i sviranja na raznim školskim glazbenim aktivnostima, ali i izvan nje
- naučeno gradivo pokazuje kroz prezentacije i seminare
- istražuje računalne programe za stvaranje i produkciju glazbe
- istražuje korištenje i pojavljivanje umjetničkih djela u filmskoj umjetnosti, u kazalištu ili na televizijskim ekranima.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *školske i izvanškolske glazbene aktivnosti*
- *prezentacije i seminari o glazbi*
- *računalni programi za stvaranje i produkciju glazbe.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Učenik se potiče na javnu samostalnu ili skupnu izvedbu u razredu, školi, lokalnoj zajednici.

Učenje o povijesti glazbe i skladateljima koji su živjeli u tom periodu može se učiniti zanimljivijim tako što će se učenike poticati na istraživanje uloge glazbe u filmovima i na televiziji.

Prikazati im nekoliko primjera u kojima je glazba skladatelja romantizma iskorištena za potrebe filmova ili TV emisija (film Sumrak saga, Novogodišnji bečki koncert i sl.).

Iskoristiti njihovu zainteresiranost i znanje o tehnologiji te im pomoći da savladaju osnove u nekim glazbenim programima koji omogućavaju stvaranje vlastitih glazbenih ritamskih i melodijskih kombinacija.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (kazalište), Likovna umjetnost (film), te međupredmetnim temama: Građanski odgoj i obrazovanje (učenička angažiranost, sposobnost), Poduzetnost (suradnja, motivacija) i Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju).

C
Razumijevanje
glazbe u
kontekstu

C.III.1

Učenik analizira glazbu.

[UMP-4.1.1](#)

C.III.2

Učenik pojašnjava povijesni razvoj glazbe 19. stoljeća.

[UMP-6.1.3](#)

- analizira glazbene oblike 19. stoljeća i uspoređuje s istim iz prethodnih stilskih razdoblja
- objašnjava povijesne događaje, društveno okruženje i način života 19. stoljeća koji su utjecali na glazbu.
- opisuje i povezuje razdoblje 19. stoljeća s društvenim okruženjem i stilom tadašnjeg života kako bi dobio potpun uvid u umjetnički izraz i značajke umjetnosti tog vremena
- istražuje položaj i ulogu glazbenika u društvu 19. stoljeću
- raspravlja o vrijednosti hrvatske i bosanskohercegovačke glazbene tradicije 19. stoljeća
- usvojeno znanje povezuje s drugim predmetima i društvenim prilikama koje su utjecale na razvoj kulture i umjetnosti.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *glazbeni oblici 19. stoljeća*
- *povijesne prilike i događaji u društvu koji su utjecali na glazbu.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Analizirati najznačajnija djela L. van Beethovena kao sponu između bečke klasike i romantizma.

Zajedno s učenicima analizirati glazbene oblike 19. stoljeća (jednostavačne: glasovirska minijatura, solo pjesma, simfonijska pjesma i koncertna uvertira; višestavačne: romantička suita, simfonija, koncert; vokalno-instrumentalne: opera, oratorij i balet) te uočiti uvjete i okolnosti nastanka pojedinih glazbenih vrsta.

Učenicima preporučiti knjige koje mogu pročitati o tom razdoblju ili zajedno pogledati filmove i/ili dokumentarce koji govore o različitim umjetnicima iz tog razdoblja.

Barem jednom godišnje otići s učenicima na koncert romantičke glazbe, te stečeno znanje o tom stilskom razdoblju primijeniti analizirajući poslušana glazbena djela.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Logika (argumentacija), Psihologija (percepcija), Sociologija (pojedinaac i društvo) i Povijest (Francuska revolucija, društvena događanja 19. st.).

KLJUČNI SADRŽAJI

- *osnovne značajke glazbene umjetnosti 19. stoljeća*
- *položaj i uloga glazbenika u društvu*
- *tradicijska glazba 19. stoljeća.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Znanje o razvoju glazbe tog razdoblja iskoristiti za proučavanje njezinog utjecaja na suvremenu kulturu.

Preporučuje se istražiti povijesni kontekst koji je utjecao na razvoj glazbe – društveno okruženje, događanja u ostalim umjetnostima, način života umjetnika, ali i ostalih društvenih slojeva.

Istražiti koliko su povijesne prilike utjecale na život tadašnjih glazbenika.

Analizirati i istražiti s učenicima na koji način su etnomuzikolozi - sakupljači narodnih napjeva, istraživali i zapisivali tradicijsku glazbu koja će utjecati na nastanak nacionalnog stila.

Skrenuti pozornost učenicima kako su književnost, likovna umjetnost, priroda često skladateljima bili inspiracija za stvaranje novih glazbenih djela iz čega je nastala nova vrsta glazbe - programna glazba.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (romantizam, književnost, bosanskohercegovačka književnost), Sociologija (pojedinaac i društvo) i Likovna umjetnost (umjetnost 19. st.).

- Srednje
- IV

Godine učenja i podučavanja predmeta: 13

A Slušanje glazbe

[A.IV.1](#)

[A.IV.2](#)

B Stvaralaštvo i reprodukcija

[B.IV.1](#)

C Razumijevanje glazbe u kontekstu

[C.IV.1](#)

[C.IV.2](#)

A Slušanje glazbe	A.IV.1 Učenik razlikuje određen broj skladbi.	A.IV.2 Učenik analizira sastavnice glazbenog djela.
	<p>UMP-4.1.2 UMP-4.2.3</p> <ul style="list-style-type: none"> • razlikuje najmanje 15 skladbi i njihove skladatelje iz razdoblja impresionizma i 20. stoljeća • slušanjem učenik prepoznaje obilježja klasične, avangardne i popularne glazbe 20. stoljeća • slušno prepoznaje i razlikuje glazbala i izvođačke sastave 20. stoljeća te promjene u načinu sviranja. <p>KLJUČNI SADRŽAJI</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>skladatelji i glazbena djela impresionizma i 20. stoljeća</i> • <i>osnovna glazbeno-stilska obilježja 20.stoljeća</i> • <i>glazbala i izvođački sastavi.</i> 	<p>UMP-4.1.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • uspoređuje značajke impresionizma i različitih stilskih pravaca 20. stoljeća • slušanjem glazbe prepoznaje atonalitetnu i tonalitetnu glazbu 20. stoljeća te promjene koje su nastale u odnosu na prethodna razdoblja • uočava specifičnost zvuka glazbe, jedinstvenu građu, kao i načine stvaranja glazbe u impresionizmu i različitim glazbenim stilovima u 20. stoljeću. <p>KLJUČNI SADRŽAJI</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>impresionizam</i> • <i>glazbeni oblici 20. stoljeća</i> • <i>sastavnice glazbenog djela u glazbi s kraja 19. i početka 20. stoljeća</i> • <i>glavni stilski pravci 20. stoljeća te njihove osnovne glazbeno-stilske značajke</i> • <i>glazba u tonalitetu - atonalitetna glazba</i> • <i>zabavna glazba 20. stoljeća</i> • <i>zvukovna specifičnost i jedinstvena građa glazbenih djela unutar pojedinih glazbenih stilova 20. stoljeća.</i>

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Učenik poznaje 15 skladbi iz razdoblja impresionizma i 20. stoljeća.

Preporučuje se upotreba raznih video i audio pomagala u učionici, kao i odlazak na koncerte i ostala glazbena događanja, da bi učenik što bolje mogao savladati poznavanje glazbenih djela.

Preporučuje se aktivno i višestruko slušanje, što će rezultirati prepoznavanjem osnovnih stilskih pravaca 20. stoljeća – impresionizam, ekspresionizam (atonalitet), neoromantizam, neoklasicizam, zabavna glazba (*jazz*-glazba, mjuzikl, *rock*-glazba, filmska glazba).

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (jezik i komunikacija, impresionizam, stilovi 20. st., književnost), Likovna umjetnost (impresionizam, stilovi 20. st.), Psihologija (emocije, percepcija), Fizika (akustika) i s međupredmetnom temom Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju).

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Preporučuje se poticati aktivno slušanje glazbe kod učenika, skladbe slušati višestruko.

Pri svakom slušanju od učenika tražiti da uočavaju, imenuju i opisuju neke od karakteristika impresionizma glazbenih pravaca 20. stoljeća.

Nakon slušanja skladbi s učenicima uvijek prokomentirati odslušano, te ih razgovorom poticati da samostalno donose zaključke.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (rad na tekstu, impresionizam, stilovi 20. st.), Likovna umjetnost (impresionizam, stilovi 20. st., tehnike 20. st., film), Filozofija (pojam lijepoga i ljepote, estetika, umjetnik i stvaranje umjetničkog djela, teorija umjetnosti), Logika (argumentacija) i Psihologija (percepcija).

B
Stvaralaštvo i
reprodukcija

B.IV.1

**Učenik kreira različite
glazbene aktivnosti u skladu
s vlastitim interesima i
sklonostima.**

[UMP-6.1.3](#) [UMP-6.2.3](#)

- ovisno o mogućnostima i interesu sudjeluje u glazbenim aktivnostima škole, u vidu pjevanja i sviranja na raznim školskim glazbenim aktivnostima, ali i izvan nje
- naučeno gradivo pokazuje kroz prezentacije i seminare
- samostalno bira glazbenu podlogu za glazbene igrokaze ili predstave u kojima sudjeluje sam ili kao dio skupine
- istražuje korištenje i pojavljivanje umjetničkih djela u filmskoj umjetnosti, u kazalištu ili na televizijskim ekranima.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *glazba impresionizma*
- *glazba 20. stoljeća.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Učenik se potiče na javnu samostalnu ili skupnu izvedbu u razredu, školi, lokalnoj zajednici.

Učenje o povijesti glazbe i skladateljima koji su živjeli u tom razdoblju može se učiniti zanimljivijim tako što će se učenike poticati na istraživanje uloge glazbe u filmovima i na televiziji.

Prikazati im nekoliko primjera u kojima je klasična i zabavna glazba 20. stoljeća iskorištena za potrebe filmova ili TV emisija.

Iskoristiti njihovu zainteresiranost i znanje o tehnologiji te im pomoći da savladaju osnove u nekim glazbenim programima koji omogućavaju stvaranje vlastitih glazbenih ritamskih i melodijskih kombinacija.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (jezik i komunikacija, kazalište), Strani jezici (jezik i komunikacija), Likovna umjetnost (film) te međupredmetnim temama: Poduzetnost (suradnja, motivacija), Građanski odgoj i obrazovanje (odgovornost, učenička angažiranost) i Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju).

C
Razumijevanje
glazbe u
kontekstu

C.IV.1

Učenik opisuje glazbu 20.stoljeća.

[UMP-4.1.1](#)[UMP-4.1.2](#)

- analizira izvođačke sastave impresionizma i 20. stoljeća, te utvrđuje osnovne razlike između klasičnih i popularnih izvođačkih sastava
- uspoređuje glazbene oblike impresionizma i 20. stoljeća s istim iz prethodnih stilskih razdoblja
- objašnjava kako je nastala podjela na zabavnu i ozbiljnu glazbu te koje su vrste ozbiljne i zabavne glazbe 20. stoljeća.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *izvođački sastavi 20. stoljeća (popularni i klasični)*
- *glazbeni oblici u impresionizmu i 20. stoljeću*
- *vrste ozbiljne i zabavne glazbe.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Zajedno s učenicima analizirati glazbene oblike impresionizma i 20. stoljeća te uočiti uvjete i okolnosti nastanka pojedinih glazbenih vrsta.

Učenicima preporučiti gledanje filmova u kojima mogu primijetiti raznovrsnost filmske glazbe i njezinu važnost u postizanju i oblikovanju dramaturgije filma.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (jezik i komunikacija), Logika (argumentacija), Sociologija (pojedinaac i društvo) i Politika i gospodarstvo (globalizacija, multikulturalnost).

C.IV.2

Učenik diskutira o povijesnom razvoju glazbe 20. stoljeća.

[UMP-6.1.3](#)

- stilska razdoblja povezuje s društvenim okruženjem, razvojem tehnologije i stilom života kako bi dobio potpun uvid u umjetnički izraz i značajke pojedinog stila
- raspravlja o vrijednosti hrvatske i bosanskohercegovačke glazbene umjetničke, tradicijske i zabavne glazbe 20. stoljeća.

KLJUČNI SADRŽAJI

- *tehnologija i glazba*
- *umjetnički izraz i značajke pojedinih glazbenih stilova*
- *umjetnička, tradicijska i zabavna glazba*
- *20. stoljeće u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini.*

PREPORUKE ZA OSTVARENJE ISHODA

Znanje o razvoju glazbe tog razdoblja iskoristiti za proučavanje njezinog utjecaja na suvremenu kulturu.

Preporučuje se istražiti povijesni kontekst koji je utjecao na razvoj glazbe – društveno okruženje, događanja u ostalim umjetnostima, način života umjetnika.

Istražiti koliko su povijesne prilike, razvoj tehnologije i znanosti utjecale na život glazbenika 20. st.

Sadržaj ove tematske cjeline može se povezati sa sadržajima nastavnih predmeta: Hrvatski jezik (impresionizam, stilovi 20. st.), Likovna umjetnost (impresionizam, stilovi 20. st.), Sociologija (pojedinaac i društvo), Povijest (društvena događanja 20. st.), Politika i gospodarstvo (posvećenost kulturnim razlikama) i s međupredmetnom temom Upotreba informacijske i komunikacijske tehnologije (Stvaralaštvo i inovativnost u digitalnom okruženju).

Glazbena kultura/umjetnost

Učenjem i poučavanjem Glazbene kulture/umjetnosti potiče se i unaprjeđuje učenikova ljubav prema glazbi, estetski razvoj, kreativnost, učenikove glazbene sposobnosti i interesi, svijest o očuvanju povijesno-kulturne baštine i osposobljenost za življenje u multikulturnom svijetu. Jedna od osnovnih značajki učenja i poučavanja Glazbene kulture/umjetnosti je inkluzivnost i otvorenost. Nastava se treba prilagoditi svakom učeniku tj. njegovim, mogućnostima, interesima, sposobnostima, a otvorenost nudi slobodu nastavniku koji će sam odabrati metodu, strategiju, tehniku rada i didaktičko metodički pristup koji će primjenjivati. Nastavnik ima slobodu i odabira glazbenih materijala koje će obrađivati u skladu interesima i sposobnostima učenika.

Suvremeni pristup i inovativne metode poučavanja aktivno uključuju učenike u nastavni proces s naglaskom na njihovu kreativnost i stvaralaštvo gdje se odgojno- obrazovni ishodi ostvaruju u skladu sa sposobnostima i interesima učenika. Učenici će aktivnim slušanjem glazbe, pjevanjem, sviranjem, kreativnošću, igrama, projektima, istraživanjem i razgovorom sudjelovati u nastavnom procesu kako bi se usvojila znanja, potaknuo estetski razvoj i kritičko razmišljanje, kreativnost i inovacija te razvile osnovne vještine sviranja i pjevanja. Radi održavanja koncentracije i motiviranosti u razredu sat je poželjno podijeliti na kratke glazbene aktivnosti (pjevanje, sviranje, glazbene igre, slušanje glazbe) kako se ne bi stvorila monotonija i pasivnost.

Potrebno je s posebnom pozornošću pristupiti planiranju nastavnih zadataka za učenike s poteškoćama i omogućiti im glazbena iskustva u skladu s njihovim mogućnostima, a za nadarene učenike poželjno je omogućiti proširenje učenja i poučavanja glazbe u vidu:

- izbornih i fakultativnih nastavnih predmeta i/ili modula
- izvanučionične nastave
- izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti
- različitih vrsta projekata.

Učenje glazbe u odgojno obrazovnom procesu doprinosi:

- *Razvijanju: muzikalnosti, vještine sviranja i pjevanja, memorije, govorne i čitalačke vještine, samopouzdanja, upornosti i discipline.*
- *Poticanju: kreativnosti, timskog rada, odgovornosti, preuzimanju rizika, svladavanju treme pred javni nastup te osobnog i društvenog razvoja.*
- *Kognitivnom razvoju učenika uključujući apstraktno mišljenje, slušnu i prostornu svijest.*
- *Razvoju kinetičko-motoričkih sposobnost.*

Nastava Glazbene kulture/umjetnosti se odvija u učionici (kabinetu) koja treba biti opremljena suvremenim nastavnim pomagalicama i glazbenim instrumentima (CD player, projektor, računar, klavir, Orffov instrumentarij i sl.) a glazba koja se prezentira učenicima treba biti visoko kvalitetna. Fleksibilnost procesa učenja i poučavanja nudi izvannastavne i izvanškolske aktivnosti u okviru kojih učenici proširuju stečena znanja, vještine i stavove te istodobno sustavno razvijaju svoje interese i ostvaruju kvalitetan umjetnički rast i razvoj.

Metodički postupci zastupljeni u nastavi Glazbene kulture/umjetnosti: demonstracija, slušanje, reprodukcija, analiza, razgovor, ilustracija, čitanje i rad na tekstu.

Suvremene metode u nastavi Glazbene kulture/ umjetnosti stavljaju veliki naglasak i na primjenu IKT-a, te ukoliko je škola opremljena IKT pomagalima bilo bi poželjno primijeniti ista. Tehnologijom u nastavi Glazbene kulture/umjetnosti otvaraju se dodatne mogućnosti razvijanja sposobnosti kod učenika. IKT može pridonijeti i učiniti nastavu pristupačnijom, kreativnijom, bogatijom (prikazivanje različitih video sadržaja mjuzikla, opere, baleta, koncerata, učenje sviranja online instrumenata pomoću aplikacija, itd.).

Aktivnosti u nastavi glazbe

Pjevanje je važan element u nastavi i jedan je od najstarijih i najprirodnijih glazbenih aktivnosti. Aktivno i kontinuirano pjevanje ima za cilj njegovati glas, razvijati interes za glazbu, razvijati glazbeni ukus. Učenje pjesama u nastavi odvija se tehnikom imitacije, odnosno metodom učenja po sluhu. Moguće je lakše pjesme obraditi i po notnom zapisu ili kombinacijom tih dvaju načina. U nižim razredima to su pjesme s manjim melodijskim opsegom i jednostavnim ritamskim obrascima, dok u višim razredima spomenute sastavnice su zahtjevnije. U nastavi glazbe se na repertoaru nalaze umjetničke, tradicijske i zabavne pjesme, a izvode se uz učiteljevu/nastavnikovu adekvatnu pratnju na instrumentu (klavir, gitara, sintesajzer). Sama aktivnost pjevanja treba rezultirati lijepim i izražajnim pjevanjem u kojem učitelj treba obratiti pozornost na intonaciju i ritam, pjevačko disanje i vokalnu tehniku.

Slušanje glazbe zauzima središnje mjesto u nastavi Glazbene kulture/umjetnosti. Sam postupak slušanja može se podijeliti s obzirom na cilj, sadržaj i aktivnost. Oblikovati učenikov ukus za kvalitetnu, umjetničku glazbu kao i razvijati estetski odgoj učenika primarni je cilj slušanja. Sadržaj može obuhvaćati umjetničko djelo i slušni primjer, a ovisno o dobi učenika treba paziti na trajanje skladbe. Slušanje je u nastavi uvijek aktivno te mu se pristupa koncentrirano, analitičkim praćenjem sastavnica i uočavanjem istih. Slušanjem glazbe učenike treba upoznati s različitim stilskim razdobljima, stilovima i vrstama kako bi mogli razvijati glazbeni ukus, a vremenom i kritičko mišljenje.

Sviranje na nastavi glazbene kulture/umjetnosti je aktivnost koja se može provoditi kao skupna ili individualna. Sviranjem se potiče razvoj kreativnosti, motorike, koordinacije, koncentracije, strpljenja i ustrajnosti, osjećaja za ritam i ono ima velik utjecaj na stvaranje samopouzdanja, emocionalnog rasta i razvoja ponašanja djeteta. Sviranje omogućava aktivno sudjelovanje učenika u izvođenju jednostavnijih glazbenih djela. Instrumenti koji se koriste prvenstveno su tijelo (ruke i noge) i Orffov instrumentarij, a kod učenika koji uspješno savladaju osnove glazbene pismenosti mogu i drugi instrumenti (najčešće sintesajzer).

Stvaralaštvo je važan element u procesu učenja jer potiče kreativnost, improvizaciju, intelektualni, psihološki i socijalni razvoj. Pod stvaralaštvom podrazumijevamo osmišljavanje vlastitih melodija na zadani tekst, kao i stvaranje teksta na melodiju, ilustriranje odslušanih glazbenih djela, osmišljavanje brojalica na naučene ritamske obrasce, razne vrste glazbenih improvizacija. Stvaralaštvo se može izraziti pjevanjem, sviranjem, plesom, pokretom, osmišljavanjem igrokaza, izradom jednostavnih glazbala, izražavanjem osjećaja putem ilustracija ili pisanom riječju i upotrebom IKT-a.

Glazbene igre jedan su od najuspješnijih sredstava za razvijanje glazbenih sposobnosti, ali i za razvijanje ličnosti. Najčešće igre u nastavi Glazbene kulture su: glazbene igre s pjevanjem, glazbene igre ritmova i melodija, brojalice, igre slušanja te računalne glazbene igre (kvizovi, asocijacije i sl.). Pomoću glazbenih igara djeca razvijaju sposobnost zapažanja i izražavanja, pamćenje, govor, motoriku i

mišljenje. Glazbene igre koriste se u razrednoj nastavi i u nižim razredima predmetne nastave jer doprinose stvaranju pozitivne atmosfere i uklanjaju monotoniju nastave. Koristeći igre u nastavi glazbe pomažemo učenicima da stječu znanje o glazbi na njima prihvatljiv i zanimljiv način. Novim znanjima učenici obogaćuju svoj rječnik te koriste osnovne glazbene pojmove. Aktivnost plesa posebno je zanimljiva djeci spomenute dobi, te ima izravan utjecaj na estetski razvoj učenika. Područje glazbenih igara zahtijeva temeljitu pripremu učitelja kako bi se ostvarila sama svrha istoga.

Glazbena kultura/umjetnost

Vrednovanje je proces koji se temelji na prikupljanju i analizi podataka o učeničkim postignućima i ostvarenju odgojno-obrazovnih ishoda. To je veoma složen, zahtjevan, osjetljiv i odgovoran dio posla. Kako se na temelju vrednovanja donose odluke koje su važne za učenika, ono zahtijeva profesionalni integritet i ozbiljan pristup učitelja. Učitelj na osnovu odgojno-obrazovnih ishoda kreira aktivnosti koje trebaju biti osmišljene tako da osiguraju valjano vrednovanje. Vrednovanje se vrši kontinuirano tijekom odgojno-obrazovnog procesa kako bi učenici imali priliku pokazati napredak u učenju i razvoju. Vrednovanje treba rezultirati jasnim, točnim i pravovremenim povratnim informacijama koje bi učenicima pomoglo u daljnjem radu. Vrednovanje treba imati motivacijsku ulogu u cijelom procesu.

ELEMENTI VREDNOVANJA

- Slušanje glazbe
- Teorijska znanja
- Praktična primjena

Slušanje glazbe

Prepoznaje i imenuje skladatelja, naziv skladbe, vrstu glazbe, glazbeno stilsko razdoblje.

Prepoznaje sastavnica glazbenog djela: tempo, dinamiku, ritam, glazbeni slog, tonsku građu, izvođače.

Prepoznaje tradicijsku glazbu užeg i šireg zavičajnog područja.

Razlikuje duhovnu i svjetovnu glazbu različitih stilskih razdoblja.

Usvaja vrijednosne mjere za procjenu valjanosti glazbe.

Teorijska znanja

Odnosi se na: poznavanje notnog pisma, agogičkih oznaka, glazbala, ritamskih figura, sastavnica glazbenog djela, vrsta glazbe, glazbene značajke pojedinih stilskih razdoblja, razvoj glazbene umjetnosti kroz stilska razdoblja i utjecaj društvenih okruženja na razvoj glazbe.

Praktična primjena

Kreativno izražavanje doživljaja glazbe pjevanjem, crtežom, koreografijom plesa kao i korištenje glazbenih instrumenata improvizirajući kratke melodije s usvojenim ritmovima.

Izvođenje glazbe kroz školske priredbe, zbor, ansambl i posjet koncertima.

Tehnolojske vještine izražene kroz prezentacije.

Elementi vrednovanja određuju se prema godini učenja, odnosno prema odgojno-obrazovnom razdoblju.

U svakom odgojno-obrazovnom razdoblju određuju se dva elementa ocjenjivanja, uz mogućnost uvođenja i trećeg elementa. Treći element ocjenjivanja treba biti usklađen s nastavnim sadržajima određenog razreda. U osnovnoj školi u izučavanju predmeta Glazbena kultura dva obvezna elementa su **Slušanje glazbe i Praktična primjena**, dok u Glazbenoj umjetnosti (srednja škola) obvezni elementi su **Slušanje glazbe i Teorijska znanja**.

Vrednovanje usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda temeljimo na sljedećim pristupima:

- vrednovanje za učenje
- vrednovanje kao učenje
- vrednovanje naučenog.

VREDNOVANJE ZA UČENJE

Vrednovanje za učenje odvija se tijekom učenja i podučavanja. Ovaj oblik vrednovanja ima ulogu prikupljanja informacija o procesu učenja, razmjene iskustava, stečenih znanja i vještina u odnosu na postavljena očekivanja. Primjenom različitih metoda vrednovanja za učenje učenicima se pruža mogućnost da tijekom procesa učenja uvide kako unaprijediti svoje učenje za ostvarenje ciljeva učenja, te da postanu svjesni koliko učinkovito uče i kako trebaju učiti. Također, primjenom različitih metoda vrednovanja za učenje, učenici imaju bolja postignuća jer primaju kontinuirane povratne informacije koliko napreduju i koliko učinkovito uče, razvijaju motivaciju za učenje i samopouzdanje. Učiteljima vrednovanje za učenje pomaže u prikupljanju informacija o početnim znanjima i iskustvima učenika, nedostacima koje učenici imaju tijekom procesa učenja, o razinama usvojenosti znanja i vještina, stilovima učenja učenika, njihovim uvjerenjima i motivaciji za učenje. U procesu vrednovanja za učenje najčešće se primjenjuju metode kao što su zabilješke, učeničke mape, opažanja učenika tijekom individualnoga rada ili rada u skupinama, rasprave u skupinama i dr. Njihovom primjenom učenik dobiva informacije o tome gdje se nalazi na svom putu prema ostvarenosti ishoda u odnosu na postavljene ciljeve i kako unaprijediti svoje učenje. Vrednovanje za učenje ne rezultira ocjenom, već razmjenom informacija o učenju i rezultatima učenja. Nastavnik daje učenicima kvalitativnu povratnu informaciju o procesu učenja, te koliko su učinkovite njihove strategije učenja i kako bi ih mogli unaprijediti za učinkovito i potpuno ostvarenje ishoda.

VREDNOVANJE KAO UČENJE

Vrednovanje kao učenje temelji se na ideji da učenici vrednovanjem uče, što podrazumijeva aktivno uključivanje učenika u proces vrednovanja uz podršku nastavnika kako bi se maksimalno poticao razvoj učenikova samostalnog pristupa učenju. Vrednovanje kao učenje odnosi se na samoanalizu i samovrednovanje uspješnosti postavljanja ciljeva učenja. Pri tome je posebno važno da učenici budu potpuno uključeni u proces donošenja odluka o daljnjim koracima o učenju nakon vrednovanja. Nastavnik pomaže učeniku razumjeti kriterije za samovrednovanje, vodi proces samorefleksije i pomaže pri donošenju odluka kako unaprijediti učenje.

Pored samovrednovanja učenik je aktivno uključen u vrednovanje učenja i postignuća svojih vršnjaka, pomaže im u promatranju i nadgledanju procesa učenja svojom povratnom informacijom, pri čemu bi učenike trebalo poticati na pozitivne aspekte tuđega rada, a onda i na načine za poboljšanje istoga. Uz podršku nastavnika učenici će razvijati sposobnost vrednovanja slušanja glazbenih djela, originalnosti izvedbi te prihvaćanja djela od strane publike.

VREDNOVANJE NAUČENOG

Vrednovanje naučenoga jest sumativno vrednovanje kojemu je svrha procjena ostvarenosti ishoda nakon određenoga razdoblja učenja i podučavanja. Njime se sažimaju informacije o tome što učenik zna kako bi se dokumentiralo i izvijestilo o njegovim postignućima i napredovanju. Provodi se periodično, nakon obrađene nastavne cjeline, odnosno obrazovnog razdoblja. U tu se svrhu vrednovanja naučenoga u pravilu koriste ocjene. Vrednovanje naučenoga daje informaciju o postignućima u određenim točkama odgojno-obrazovnoga procesa i govori o ostvarenju ishoda. Izvješćivanje o postignutim rezultatima služi učenicima, roditeljima i nastavnicima u praćenju napredovanja učenika, planiranju učenja i daljnega

odgojno-obrazovnog puta, te za utvrđivanje je li učenik zadovoljio uvjete za prijelaz u viši razred. Unutarnje vrednovanje ostvarenosti ishoda osmišljava, planira i provodi nastavnik koji se vodi svrhom vrednovanja i odgojno-obrazovnim ishodima kurikula. Kako bi se to postiglo, učitelj treba planirati vrednovanje u trenutku dok planira i podučavanje. U izboru metoda vrednovanja učitelj treba voditi računa, ne samo o tome koje su metode primjerene i praktične za ispitivanje ostvarenosti određenih ishoda, već i o tome koliko su primjerene dobi i potrebama učenika.

S obzirom na svrhu primjenjuje se:

Dijagnostičko vrednovanje koje se provodi kako bi se utvrdila kvaliteta i razina učeničkog predznanja i vještina prije početka podučavanja, bilo neke nastavne cjeline ili same nastavne jedinice. Ovaj oblik vrednovanja je veoma koristan kako bi učenici procijenili je li i u kojoj mjeri razumiju određene pojmove i kako bi nastavnici imali informaciju s kojim znanjima i vještinama učenik raspolaže. Na temelju prikupljenih informacija učitelj prilagođava i planira nastavni proces.

Formativno vrednovanje je neprestano praćenje dinamike i kvalitete učeničkog napredovanja tijekom cijele školske godine. Formativnim vrednovanjem učenik prima informacije koje mu omogućuju prepoznavanje slabosti u načinu učenja, a učitelj spoznaje načine pomoću kojih učenik postiže najbolje rezultate, otkriva njegove darovitosti a i slabosti koje treba otkloniti. Na temelju dobivenih informacija učitelj vodi učenika prema željenim postignućima.

Sumativno vrednovanje se prikazuje ocjenom koja je odraz učenikova znanja i iskazanih vještina. Učenik ocjenu može dobiti kao procjenu znanja pisanom ili usmenom provjerom, ali i za pisanje eseja, sudjelovanje u kreiranju kulturnog javnog života škole ili svoje lokalne zajednice.

Metode i pokazatelji kvalitete vrednovanja

Učitelj je osoba koja osmišljava, planira i provodi vrednovanje učenika, vodeći računa o ciljevima definiranim predmetnim kurikulumom. Praćenje i vrednovanje učenika dio je svakog nastavnog sata, a za uspješne rezultate važno je da bude što prirodnije i sa što manje stresa. Metode vrednovanja mogu biti različite, ali ih treba uskladiti s definiranim ishodima i ciljevima predmetnog kurikula, te s dobi i potrebama učenika. Učenici se razlikuju prema svojim glazbenim sposobnostima, pa i metode vrednovanja trebaju biti raznolike, kako bi učitelju pružile dovoljno informacija za kvalitetnu procjenu učeničkih postignuća. Pri vrednovanju učenika može se uzeti u obzir i njihova zainteresiranost za glazbu, angažman i organizaciju različitih glazbenih sadržaja.

Metode vrednovanja:

- a) *Pisane provjere znanja i vještina* (putem različitih pisanih testova, provjerava se poznavanje činjenica iz povijesti glazbe).
- b) *Usmene provjere* (kojima se, izuzev znanja, mogu provjeriti sposobnosti povezivanja različitih informacija.)
- c) *Procjena slušnog poznavanja glazbene literature* (provjera poznavanja i uočavanja različitih sastavnica glazbe, kao i poznavanja stilova).
- d) *Ocjena izvodačkih sposobnosti i kreativnog razmišljanja* (poticanje učenika na sudjelovanje u glazbenim aktivnostima, kao i na praćenje glazbenog života u njihovoj sredini).
- e) *Procjena učeničkih radova* (analiza seminarskih radova, prezentacija, plakata, raznih projektnih aktivnosti).

Zaključivanje ocjena

Na kraju svake nastavne godine donosi se zaključna ocjena koja pokazuje ostvarenost odgojno-obrazovnih ciljeva u toj nastavnoj godini. Zaključna ocjena se izriče brojkom i riječju: nedovoljan (1), dovoljan (2), dobar (3), vrlo dobar (4) i odličan (5). Izuzetak su niži razredi osnovne škole gdje se u odgojno-obrazovnom procesu vrednovanje izražava opisnom ocjenom u skladu s Pravilnikom o praćenju, vrednovanju i ocjenjivanju učenika koji definira svaka Županija zasebno

